



Імпэт беларускага ўдзельніка дзіцячага "Еўрабачаньня-2013"



Навошта рэжысёру нажніцы?



«Я з'яўляюся носьбітам ВІЧ...»



Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

БУДУЮЧЫ ПЛАНЫ — ІСЦІ АД ЖЫЦЦЯ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка прыняў учора справаздачу ўрада і Нацыянальнага банка аб рабоце эканомікі за мінулы перыяд 2013 года, ацэнцы вынікаў года і праектах прагнозу, бюджэту і Асноўных напрамкаў грашова-кредытнай палітыкі на 2014 год, паведамляе карэспандэнт БЕЛТА.



Прэзідэнт папярэдзіў урад аб неабходнасці няхільнага выканання ўсіх раней дадзеных даручэнняў. У той жа час ён заявіў: «Хачу папрасіць усіх раслабляцца, таму што па розных прычынах і ў сродках масавай інфармацыі, і ў нашым грамадстве ўзрушвалася абстаноўка, і ў сувязі з гэтым хтосьці, напэўна, сюды прыйшоў як у апошні дзень на барыкады, хтосьці чаквае ўзрушэння. Павінен сказаць, што рэвалюцыі не будзе. Усе пытанні — і арганізацыйныя, і кадравыя — будуць вырашаныя ў найбольш кароткія тэрміны ў межах першага квартала будучага года зваўчынна», — сказаў Прэзідэнт.

«Тыя даручэнні, якія мною былі дадзены з вашай, членаў урада, падачы, падлягаюць няхільнаму выкананню. З тымі, хто не выконвае, усім зразумела, што будзе», — папярэдзіў кіраўнік дзяржавы. Прэзідэнт звярнуў увагу на тое, што на зыходзе 2013 год і нельга зацягваць далей прыняцце асноўных напрамкаў развіцця краіны — прагнозу, бюджэту і Асноўных напрамкаў грашова-кредытнай палітыкі на 2014 год. «Але перш чым намячаць рубяжы на будучыню, нам неабходна вельмі дакладна прааналізаваць рэальную сітуацыю з выкананнем планаў бягучага года. Што ўдалося і што не ўдалося зрабіць. З якіх зыходзяць базы мы пачнем новы год? За астатні месяц сітуацыя наўрад ці радыкальна зменіцца», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Урад не працягне належнай актыўнасці

Аляксандр Лукашэнка заявіў, што яго асабіста трываюць стыль работы ўрада, Нацыянальнага банка і мясцовых органаў улады. «Магчыма, іх няўменне даводзіць пачатковую справу да канца, пасіўнасць і нерашучасць», — сказаў кіраўнік дзяржавы. Ён нагадаў, што ў пачатку года адбылася прадметная размова па пашырэнню пасяджэнняў Савета Міністраў аб тым, які будучы вырашана задачы напружана бягучага года. «Я тады па-мужчынску паля-

натары не ўдзялялі неабходнай увагі пытанням развіцця гэтых прадпрыемстваў. Вынікі такога ўмяшання ў найўнасці. І гэты яшчэ не канец», — папярэдзіў Прэзідэнт.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што яго непакоіць таксама неапраўдана павольнасць і валаліка з боку ўрада і Віцебскага аблвыканкома ў вырашэнні праблем гарбарнай і абытковай прамысловасці ў краіне. «Спецыяльную нараду на гэтым тыдні правялі ў лістападзе 2012 года. Плянны маляваліся радасныя. Абяцалі стварыць у Віцебскай вобласці 2 холдынгі, нарадзіць вытворчасць абытку да 12 млн пар, — сказаў Прэзідэнт. — На справе толькі праз год змаглі сфармуляваць эканамічна прымальны варыянт, але пры больш сціплым параметрах выпуску абытку і рэнтабельнасці вытворчасці. Пры такой «паваротлівасці» не ўпэўнены, што нават гэтыя планы не застаюцца толькі на паперы». Аляксандр Лукашэнка дадаў, што не вельмі адрозніваецца і сітуацыя з п'янамі ўрада па мадэрнізацыі ААТ «Камволь».

Чаму «тармозяць» прагнознае паказчыкі?

«Прагнознае паказчыкі ў абсалютнай большасці не выконваюцца. Але трэба глядзець глыбей. Трэба вырыць прычыны неадпрацоўкі і тых праблем, якія тармозяць развіццё краіны», — падкрэсліў Прэзідэнт. Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што па прапановах урада на 2013 год быў зацверджаны рост ВУП у памеры 8,5 працента. «Па факце можам сёння разлічваць на 1,5 працента, і тое яшчэ ці дацягнем да паўтара», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

«Вы мяне пераконвалі, што не трэба сёння гнаць аб'ёмы, узамен урад забяспечыць высокую якасць і збалансаванасць развіцця эканомікі. Я вас пачуў тады і на працягу года нікога не тузаў і не напружваў у частцы аб'ёмных паказчыкаў. Што ў выніку? Як мне дакладнае — ні таго, ні другога», — адзначыў Прэзідэнт. «Абяцалі збалансаванаць знешні гандаль таварамі і паслугамі. На практыцы маем адмоўнае сальда замест дадатнага», — сказаў кіраўнік дзяржавы. — «Браліся ўтрымаць інфляцыю на ўзроўні не большым за 1 працэнт. На справе па-ранейшаму трымаем населенніцтва ў напружанні з-за росту цен. Інфляцыя за 10 месяцаў ужо мае той узровень, які мы планавалі на канец года».

Прэзідэнт нагадаў, што шмат гаварылася аб выкананні планаў мадэрнізацыі эканомікі. «Вы ўзялі абавязальнасць за год атрымаць аб'ём выручкі на занятага ў эканоміцы не менш за \$48 тыс., а ў перспектыве да 2015 года — \$60 тыс., — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Сёння ж, паводле самых аптымістычных ацэнак, аб'ём выручкі на занятага ў эканоміцы ў 2013 годзе можа склацца толькі \$43 тыс. Гэта вядомае невыкананне вашых устаноўкаў».

■ Кропка на планеце N 55° 31. 717' E 26° 45. 802'



Фота Алены КЕШЫЦКА



Фота Алены КЕШЫЦКА

ПЕЛІКАНЫ РЫХТУЮЦА ДА ЗІМЫ

Беларуская тапаніміка стракаціць экзатычнымі назвамі і не перастае здзіўляць. Сярод распаўсюджаных і звыклых слыху Селішчаў, Залессяў, Слабадак, Пагостаў некаторыя імёны населеных пунктаў літаральна рэжучы вуха. З гэтых незвычайных і назва Пеліканы. Пачуў яе на Браслаўшчыне і пры першай магчымасці звярнуў з дарогі — паглядзець кучока, у якім, калі верыць назве, вадзіліся заморскія птушкі з шырокімі перапончатымі лапамі і доўгімі дзюбамі. Вёска аказалася недалёка ад аўтадарогі Браслаў — Паставы на шляху да возера Обале.

Генадзь ПАЛЬЧЫК:

«ІДЭЯ СКАРАЧЭННЯ ЛЕТНІХ КАНИКУЛ ПАДТРЫМКІ НЕ ЗНАЙШЛА»



Кодэкс аб адукацыі Рэспублікі Беларусь парламентарый не без гонару называюць «Канстытуцыйнай у адукацыі». Гэта цэласны дакумент, які рэгулюе абсалютна ўсе бакі адукацыйнага працэсу — ад дашкольнага выхавання да павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў.

У Кодэкс знайшлі адлюстраванне нават тэмы пытання, якія раней з розных прычын заставаліся па-за сферай рэгулявання. Аднак жыццё не стаіць на месцы: за два гады, што дзейнічае Кодэкс, стала зразумелым, што асобныя яго палажэнні і фармулёўкі патрабуюць канкрэтызацыі і дэталізацыі. 4 снежня ў Палаце прадстаўніцой Нацыянальнага сходу прайшоў парламенцкі слуханні, на выніках якіх будучы прымачына рашэнні аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Крытэрыі адукацыі, культуры і навуцы Генадзем ПАЛЬЧЫКАМ.

— Генадзь Уладзіміравіч, вясной гэтага года ваша камісія правяла маніторынг практыкі ўжывання Кодэкса на ўсіх узроўнях нацыянальнай сістэмы адукацыі. Якімі былі вынікі маніторынгу? Якія прапановы па карэкціроўцы Кодэкса агучыла грамадскасць?

— Адначасу, што ў межах маніторынгу правяраўся практыка ўжывання Кодэкса аб адукацыі была арганізавана серыя пашырэных пасяджэнняў членаў Пастаяннай камісіі з ініцыятыўнай устаноў адукацыі, прадстаўнікамі органаў кіравання адукацыі, інстытутаў развіцця адукацыі і радавымі педагогамі.

Кодэкс аб адукацыі Рэспублікі Беларусь парламентарый не без гонару называюць «Канстытуцыйнай у адукацыі». Гэта цэласны дакумент, які рэгулюе абсалютна ўсе бакі адукацыйнага працэсу — ад дашкольнага выхавання да павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў.

У Кодэкс знайшлі адлюстраванне нават тэмы пытання, якія раней з розных прычын заставаліся па-за сферай рэгулявання. Аднак жыццё не стаіць на месцы: за два гады, што дзейнічае Кодэкс, стала зразумелым, што асобныя яго палажэнні і фармулёўкі патрабуюць канкрэтызацыі і дэталізацыі. 4 снежня ў Палаце прадстаўніцой Нацыянальнага сходу прайшоў парламенцкі слуханні, на выніках якіх будучы прымачына рашэнні аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Крытэрыі адукацыі, культуры і навуцы Генадзем ПАЛЬЧЫКАМ.

— Генадзь Уладзіміравіч, вясной гэтага года ваша камісія правяла маніторынг практыкі ўжывання Кодэкса на ўсіх узроўнях нацыянальнай сістэмы адукацыі. Якімі былі вынікі маніторынгу? Якія прапановы па карэкціроўцы Кодэкса агучыла грамадскасць?

— Адначасу, што ў межах маніторынгу правяраўся практыка ўжывання Кодэкса аб адукацыі была арганізавана серыя пашырэных пасяджэнняў членаў Пастаяннай камісіі з ініцыятыўнай устаноў адукацыі, прадстаўнікамі органаў кіравання адукацыі, інстытутаў развіцця адукацыі і радавымі педагогамі.

Добрая навіна

Работнікам дашкольнай адукацыі паднімуць заробкі

Павышэнне заробкаў у сістэме дашкольнай адукацыі можа адбыцца ўжо з 1 студзеня 2014 года. Пра гэта ў сваім вышэйшым перадад педагогамі на пленуме Цэнтральнага камітэта Беларускага прафесійнага саюза работнікаў адукацыі і навуцы паведаміў міністр адукацыі Сяргей МАСКЕВІЧ.

Нагадаем, што з 1 ліпеня гэтага года тарыфныя стаўкі выхавальнікаў былі павышаны на 25%, а памочнікаў выхавальнікаў — на 10%, што прывяло да росту рэальных заробкаў выхавальнікаў у сярэднім толькі на 12-13% (да 2,6-2,7 млн рублёў), а памочнікаў выхавальнікаў — на 7% (да 1,5 млн рублёў). Такім чынам, заробная плата выхавальнікаў і памочнікаў выхавальнікаў па-ранейшаму застаецца зусім невысокай, а па астатніх катэгорыях работнікаў дашкольнай устаноў яна ўвогуле не пераглядалася. Нядзіўна, што сістэма дашкольнай адукацыі сутыкнулася з вострым дэфіцытам кадраў. Асабліва актуальна гэта праблема для Мінска: у дашкольных устаноў сталіцы сёння налічваецца 973 вакансіі выхавальнікаў, 1190 вакансій памочнікаў выхавальнікаў і 365 вакансій кухараў.

ЛІЧБА ДНЯ На 22%

сёлета ў студзені — кастрычніку ў параўнанні з аналагічным перыядам 2012-га павялічыўся ўвод жытла ў Мінску. За гэты перыяд у Мінску ўведзена ў эксплуатацыю 898,2 тыс. кв. м агульнай плошчы жылых дамоў, што амаль на 165 тыс. кв. м больш, чым за аналагічны леташні перыяд. У тым ліку больш за 450 тыс. кв. м жылля пабудавана для грамадзян, якія стаяць на ўліку маючых патрэбу ў наліжыні жыллёвых умоў (362 тыс. кв. м — з выкарыстаннем дзяржаўнай падтрымкі ў выглядзе льготных крэдытаў і бязвыплатных субсідый).

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+3°
Віцебск	-3°
Гомель	+3°
Гродна	+3°
Магілёў	0°
Мінск	0°

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 30.11.2013 г.

Долар ЗША	9340,00 ▲
Еўра	12710,00 ▲
Рас. руб.	281,50 ▼
Укр. грыўня	1136,39 ▼

Курсавая розніца

УСЕ ЧАКАЮЦЬ

Толькі чаго, ніхто дакладна не ведае. Валютны рынак дыхае спакойна і амаль зусім не кашляе.

Патлумачыць гэта можна нерашучасцю рэгулятараў і інвестараў пасля таго, як усе ўжо паспелі нарабіць шуму і справакаваць розныя рэакцыі і дзеянні па свеце. Што ЗША, што Еўропа, што іншыя буйныя гвалтыя валютнага поля — усе яны напружылі і думаюць, па-першае, пра тое, што зробіць у наступны момант іншыя, а па-другое, што рабіць ім самім пры гэтым. Таму трэйдарам зараз сумна.

Сумуюць і на беларускім валютным рынку. Тэндэнцыя засталася той жа. Нават лічбы падобныя на тыя, што былі тыдзень таму. Долар падаараўж на 40 рублёў (плюс 0,4%) да 9340. Еўра зноў падняўся на 170 рублёў (плюс 1,4%) да 12710. Расійскі рубль працягнуў падзенне — знізіўся на 1 грашова адзінку (мінус 0,4%) да 281,5. Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

БАЛГАРЫЯ АДГАРОДЗІЦА АД ТУРЦЫІ ТРОХМЯТРАВОЙ СЦЯНОЙ



Урад Балгарыі прыняў рашэнне ўсталяваць уздоўж мяжы з Турцыяй трохметровы плот з калючага дроту. Будаўніцтва бар'ера, прызначанага для прадухілення нелегальнай іміграцыі, павінна завяршыцца ў лютым 2014 года. Сцяна будзе ўсталявана не на працягу 274-кіламетровай мяжы, а толькі на 30-кіламетровым яе участку, які праходзіць па лясістай і ўзгорыстай мясцовасці, рэльеф якой абцяжарвае працу памежнікаў. Урад адмёў крытыку з боку праваабарончых арганізацый, якія абвінавачвалі кіраўніцтва краіны ў будаўніцтве перашкоды супраць бежанцаў з Сірыі і іншых краін, дзе ідуць вайны. Сафія сцвярджае, што адзіная мэта будаўніцтва — гэта барацьба супраць нелегальнай іміграцыі. Сёння Балгарыя заклінула паток бежанцаў з Сірыі, якія пранікаюць у краіну з суседняй Турцыі. Як правіла, гэтыя ўцекачы разглядаюць Балгарыю як транзітную краіну, паколькі імкнучыся трапіць у Заходнюю Еўропу. З-за істотнага павелічэння колькасці імігрантаў у Балгарыі хутка пачалі набіраць палітычную вагу партыі нацыяналістычнай і экстрэмісцкай накіраванасці.

ПРЭЗІДЭНТ АФГАНІСТАНА АБВІНАВАЦІЎ ЗША ў ЧАРГОВЫМ ЗАБОЙСТВЕ МІРНЫХ ЖЫХАРОЎ

Хамід Карзай абвінаваціў амерыканскіх вайскоўцаў у чарговым забойстве мірных жыхароў краіны. Ён сцвярджае, што ВПС ЗША ў мінулы чацвер разбамбілі жылы дом у правінцы Гільменд на поўдні краіны, якая мяжуе з Пакістанам, у выніку чаго загінула дзіця і паранены дзве жанчыны. Гэты ўдар паказвае «сапраўднае стаўленне амерыканцаў да мірных жыхароў Афганістана», які заявіў прадстаўнік адміністрацыі Карзая на фоне дыскусіі Кабула і Вашынгтона аб тэрмінах падпісання двухбаковага пагаднення ў галіне бяспекі, якое павінна рэгламентаваць прысутнасць амерыканскіх войскаў у Афганістане пасля 2014 года.

Па звестках ААН, толькі ў першай палове 2013 года загінула каля тысячы мірных афганцаў, больш за дзве тысячы былі паранены.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

НЯПРАВІЛЬНАЕ ХАРЧАВАННЕ ПАДЛЕТКАЎ АКТЫВІЗУЕ РАК



Тлустая ежа, якая спажываецца ў падлеткавым узросце, можа спрыяць развіццю раку грудзей у далейшым і павышае рызыкаў развіцця агрэсіўнага раку, падобнага да таго, што часта выяўляецца ў маладых жанчын, перадае The Times of India. Такія высновы Універсітэта Мічыгана. Па словах навукоўцаў, яшчэ да фарміравання пухліны ў грудзях пачынаюцца асабліва працэсы — клеткі растуць больш актыўна, чым трэба, і змяняюцца імунныя клеткі. Гэтыя змены даюць пра сябе знаць даволі рана, пераходзячы з дзяўчынай у дарослы перыяд жыцця. Вынік — хуткае развіццё перадракавых пашкоджанняў тканак і самога раку. Што важна, у ходзе эксперыменту тлусты рацыён не даваў набору вагі. Таму высновы тычацца не толькі поўных жанчын. Значыць, вінаваты сам тлусты з ежы.

КОРАТКА

Мінскія крамы ў сувязі з навагоднімі святамі з 16 снежня гэтага года па 7 студзеня 2014-га прыойдуць на падоўжаны рэжым работы і не будуць закрывацца раней за 22.00. Усе магазіны 25 і 31 снежня, 7 студзеня будуць працаваць па графіку рабочага дня. У першы навагодні дзень прадуктовыя крамы будуць адкрыты з 10.00 да 18.00, у непрадуктовыя — выхадны.

Папа Рымскі Францішак прызначыў у Беларусь трох новых епіскапаў — 2 новых вікарных епіскапаў і 1 ардынарыя. Да гэтага моманту ў краіне было толькі 3 ардынарыі і 1 вікарыі.

Узбекскі спецыяліст Уладзімір Шын пакінуў пасаду галоўнага трэнера мужчынскай нацыянальнай зборнай Беларусі па боксе. У Беларускай федэрацыі бокса падкрэслілі, што Уладзімір Шын быў змушаны пакінуць свой пост па сямейных абставінах. Старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі Мікалай Чаргінец прадставіў сёння ў Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце свой новы раман «Аперацыя «Кроў». Выданне кнігі прымеркавана да будучага святкавання 70-годдзя Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гадоў.



БУДУЮЧЫЯ ПЛАНЫ — ІСЦІ АД ЖЫЦЦЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Паколькі аб мадэрнізацыі гавораць вельмі шмат, і асабліва так званая наша жуплё, палітычныя апаненты, хачу адзначыць наступнае: ніякіх \$50 тыс., тым больш \$60 тыс. на брата мы не атрымаем без мадэрнізацыі, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — На старым хламе, старым абсталяванні, у заблапленых вытворчых памяшканнях, з хламам у галаве ў работнікаў не было рэалізацыі і даходаў. Патрэбны новыя прарыўныя тэхналогіі і патрэбна мадэрнізаваная эканоміка для таго, каб атрымаць тавар і яго прадаць на патрэбавальных сёння міжнародных рынках». Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што мадэрнізацыя, а прасцей кажучы, удасканаленне вытворчасці, і арганізацыйна, і кадрова, і асабліва тэхнічна і тэхналагічна — гэта пытанне выжывальнасці дзяржавы.

«Не выканаюцца які ўзятыя на сябе абавязальствы, так і прамаў даручэнні кіраўніка дзяржавы. Прычым такаях тэндэнцыя прасочваецца на працягу ўсяго тэрміну работы ўрада ў цяперашнім складзе», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Планы па развіцці эканомікі нельга адрываць ад рэальнага жыцця

«Павінен сказаць, што мяне сур'ёзна непакоіць некаторая адварнаасць праекта прагнозу, бюджэту і Асноўных напрамкаў грашовая-кредытнай палітыкі на 2014 год ад рэальнага жыцця. Здаецца, што толькі сёння прысутныя тут губернатары, міністры, кіраўнікі вядучых валаўтваральных прадпрыемстваў пачынаюць высвятляць, якія задачы ім трэба будзе вырашаць у наступным годзе», — сказаў Прэзідэнт. «Насцяржовае, што ніхто не напружваецца, не пацее і не спрачаецца вакол прагнозных паказчыкаў. І наогул, гэта нонсэнс. Звычайна да гэтага часу паступала шмат зваротаў з просьбамі і скаргамі. А цяпер — мёртвая цішыня! Няўжо так хутка дамовіліся і маеце адзінае меркаванне наконек гэтага?» — адзначыў беларускі лідар. Звяртаючыся да прэм'ер-міністра Міхаіла Мясніковіча, Аляксандр Лукашэнка прывёў прыклад, што на трох пасяджэннях Прэзідэнта Савета Міністраў спрабавалі вырашыць, як будзе расці валалы ўнутраны савет — на 3,3 працента або на 5,7 працента. Прэзідэнт параўнаў сітуацыю і работу ўрада з вершам Уладзіміра Маякоўскага «Прозаседавшіеся»: «Здаецца, наш урад якраз у гэтым рожчыцы працуюе, — заўважаў кіраўнік дзяржавы. — Варожыя на кававай гушчы? А з чаго валалы ўнутраны прадукт будзе складацца, хто-небудзь глядзеў? Які ўклад уносяць галіны, рэгіёны і прадпрыемствы? У нас крыў больш за сто валаўтваральных прадпрыемстваў у прамысловасці. Ці ведае ўрад па кожным з іх, якія яны будуць развівацца ў наступным годзе? Ці ёсць у губернатараў па гэтых прадпрыемствах вывераныя планы развіцця?».

Неабходна актыўна шукаць новыя рынкі

Аляксандр Лукашэнка раіць ураду не тлумачыць складанасці з экспертамі праблемамі ў традыцыйных партнёраў, а больш актыўна працаваць на іншых рынках. «Галоўны крытэрыі дзелавіцасці кадраў: паабіяць — выканай! Гэты прынцып асабліва актуальны ў цяперашніх умовах, калі нам жыццёва неабходна не дапускаць правалаў, забяспечваць збалансаванае развіццё і дакладна выконваць намячанае, навучыцца выкарыстоўваць кожную магчымасць, якую нам прадастаўляюць і ўнутраны, і знешні рынак. Сёння не тая сітуацыя, калі развараўне і пралікі дапушчальныя», — заявіў Прэзідэнт. Як адзначыў Прэзідэнт, гэты год быў няпростым з улікам пагаршэння знешнегандлёвай кан'юнктуры. «У будучым годзе сітуацыя наўрад ці зменіцца да лепшага. Гэта запатрабуе ад усіх нас працаваць з падвоенай энергіяй, ініцыятыўна і напорыста», — заявіў беларускі лідар.

«Раю вам менш за ўсё спасылацца на тое, што ёсць праблемы ў васьных традыцыйных пакупнікоў, напрыклад, Расіі. Акрамя Расіі ў свеце ёсць яшчэ дзве сотні дзяржаў», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Пры гэтым ён звярнуў увагу на той факт, што, нягледзячы на крызісны з'явы ў асобных рэгіёнах і краінах, у цэлым сусветны ВУП стабільна расце, а таму ёсць магчымасці для развіцця экспарту.

Вялікі надзеі на сельскую гаспадарку

«Экспарт сельскагаспадарчай прадукцыі ў цэлым расце. У бягучым годзе знешнія паставкі дасягнуць \$6 млрд. У 2015 годзе паступлівы ад экспарту павінны склаці \$7 млрд. Але мяне непакоіць, што змяняюцца аб'ёмы вытворчасці малака і рэалізацыі малочнай прадукцыі. Спалганне за спад таварнасці малака будзе з губернатараў. Сельская гаспадарка — гэта іх сфера адказнасці», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт таксама папярэдзіў губернатараў і мора Мінска аб недапушчальнасці ўзнікнення праблем з наяўнасцю малочнай прадукцыі на прылаўках беларускіх магазінаў. «Я ўсё больш чую аб тым, што ў Мінску ці яшчэ дзесяці ці ў ўвечары, ці то ноччу малака не хапае», — заўважаў беларускі лідар.

Асобныя нараканні датычацца рэалізацыі зашверджаных планаў будаўніцтва малочнатаварных комплексаў. Так, аб'явіўканамы прынялі на сябе абавязальства да кастрычніка 2013 года завяршыць рэканструкцыю 1208 малочнатаварных ферм. Аднак нават па выніках года чакаецца завяршэнне рэканструкцыі толькі 940 з іх. «Вашы адгаворкі і апраўданні ўжо нагналі аскому. Маўляў, не хапае сродкаў. Дык шукайце рэсурсы, а не зэймайцеся балбатнёй! Гэта была ваша зона адказнасці. Я кажаў, што гэта лакмусавая паперка праверкі здольнасцяў губернатараў», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Валютны рынак павінен захаваць сваю стабільнасць

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў неабходнасць захавання стабільнасці на валютным рынку. «Сёння я адкрыта скажу, аб чым папярэдзіў старшыню праўлення Нацбанка і прэм'ер-міністра. За стабільнасцю на валютным рынку адкажуць яны абодва і банкіры, якіх яны вызначылі (гэта дзясятка або паўтара), — заявіў кіраўнік дзяржавы. — А то ў нас банкі самі па сабе развіваюцца, жывуць у рынкавай эканоміцы, а народ і дзяржава самі па сабе. Як быццам банкі грошы не зарабляюць ад эканомікі Беларусі».

«Яшчэ раз папярэджваю: зона адказнасці кожнаму вызначана галосна або негалосна. Думаю, банкіры мяне пачулі. І мне няважна, якія яны і з кім капіталам: заходім, расійскім або беларускім. Вы прыйшлі сюды працаваць, вы абядалі гэту стабільнасць, — працуюце разам з урадам», — дадаў Прэзідэнт.

Вынікі тыдня

КРЫЗІС ЕўРАІНТЭГРАЦЫІ І СЕНСАЦЫІ, ЯКІХ НЕ ЗАЎВАЖЫЛІ

Галоўны тэмай мінулага тыдня быў, безумоўна, саміт краін — удзельніц праграмы «Усходняе партнёрства», які завяршыўся ў Вільнюсе ўчора. Аднак прадказальнасць яго вынікаў не магла не расчараваць назіральнікаў.

Рэванш Бруселя, Іранская здзелка Вашынгтона

У першую чаргу нельга было не ацаніць элегантнаў і эфектыўную працу амерыканскай дыпламатыі ў пытанні іранскай ядзернай праграмы. Вашынгтон не толькі дамогся змены пазіцыі сваіх еўрапейскіх партнёраў, якія раней былі настроены супраць заключэння пагаднення з Іранам, але і зрабіў гэта ў выхадны дзень, калі палітычным навінам традыцыйна надаецца менш увагі. Як тропна адзначыў кіраўнік беларускага Цэнтра стратэгічных і знешнепалітычных даследаванняў Арсен Свіццкі, «пакуль увага ўсіх была скіраваная на пытаньнях еўраінтэграцыі Украіны, амерыканцы праекцілі здзелку стагоддзя з Іранам».

Зрэшты, за «здзелкай стагоддзя» рушыла следам даволі жорсткая рэакцыя з боку Ізраіля, кансерватыўных колаў у Іране і

шэрагу іншых суб'ектаў. Цалкам можна зразумець і незадаволенасць Еўрасаюза: спачатку ЗША ўдзялілі Брусель у санкцыі супраць Ірана, а затым самі перахапілі гульню з Тэгеранам, пакінуўшы Еўропу ў дурнях.

Рэванш Бруселя, якога не атрымалася арганізаваць рэванш у стасунках з ЗША ЕС мом на плячочку з «Усходняга партнёрства». Але ў выніку саміт скончыўся даволі сціпла, хоць і павучальна. Азербайджан падпісаў з ЕС пагадненне аб спрашчэнні візавага рэжыму. Грузія парафіравала пагадненне аб асацыяцыі. Апошняе падзея, дарэчы, куды кіраўніцтва, чым здаецца на першы погляд. З аднаго боку, яна была цалкам чаканай. Але ў той жа час асацыяцыя Грузіі з ЕС уяўляе сабой відэаочнае паражэнне Масквы. І ў прыватнасці, тых колаў у Маскве, якія мелі агульныя бізнес-інтарэсы са спартанам Іванішвілі і лабіравалі падтрымку яго партыі на парламенцкіх выбарах у Грузіі ў 2012 годзе. Менавіта пад сумку з прыходам да ўлады «канструктыўнага» Іванішвілі ў свой час ажыццяўлялася добраахвотнае паслабленне

«ІДЭЯ СКАРАЧЭННЯ ЛЕТНІХ КАНІКУЛ ПАДТРЫМКІ НЕ ЗНАЙШЛА»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

На гэтых пасяджэннях абмяркоўваюць самы шырокі спектр пытанняў удасканалення заканадаўства ў сферы адукацыйных адносін. З мэтай вывучэння меркаванняў педагогічнай і бацькоўскай грамадскасці аб нормах Кодэкса і іх прымяненні ў адукацыйнай практыцы было праведзена анкетаванне больш як 4000 рэспандэнтаў.

Высветлілася, што большасць апытаных лічыць аптымальнымі і мэтазгоднымі палажэнні Кодэкса аб арганізацыі адукацыйна-га працэсу, тэрмінах навучання, правах і абавязках суб'ектаў адукацыйных адносін. Разам з тым, у рэспандэнтаў часам былі даволі розныя меркаванні наконт мэтазгоднасці ўнясення магчымых змяненняў і дапаўненняў ў Кодэкс.

— **Пра якія канкрэтныя змены і дапаўненні валася размова падчас анкетавання?**

— У дацывенні да агульнай сярэдняй адукацыі, напрыклад, абмяркоўвалася магчымасць дазволу прымаць у першы клас дзяцей, якія дасягнуць шасцігадовага ўзросту з 1 верасня да 1 студзеня адпаведнага навуцальна года. Большасць апытаных педагогаў і бацькоў палічыла гэта немэтазгодным. Таксама не знайшла падтрымкі ідэя павелічэння працягласці навуцальнага года за кошт летніх канікул.

Больш за 70% рэспандэнтаў лічыць мэтазгодным вывучаць асобныя вучэбныя прадметы на павышаным узроўні ў 10-11 класах усіх сярэдніх адукацый.

Разам з тым, 75% педагогаў і бацькоў падтрымалі прапанову аб неабходнасці замацаваць у Кодэксе права паступлення ў гімназію без уступных іспытаў для пераможцаў раўняных алімпіяд па вучэбных прадметам і тэлевізійных вытвіран-конкурсаў. Больш як 70% рэспандэнтаў лічыць мэтазгодным вывучаць асобныя прадметы на павышаным узроўні ў 10-11 класах усіх відаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі. Пры гэтым варта звярнуць увагу на тое, што 77% педагогаў і 65% бацькоў лічыць магчымым увядзенне абмежаванняў на прыём вучняў у 10 клас з улікам вынікаў вучэбнай дзейнасці.

— **Адно з пытанняў у анкетце гучала так: «Ці лічыць вы магчымым заключэнне дага-**

воры паміж законнымі прадстаўнікамі дзіцяці і ўстановай дашкольнай адукацыі, у якім будзе ўстаноўлена сума штогадовага ўзноску на матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне ўстаноў адукацыі?» Цікава, як адказалі на яго бацькі?

— Па выніках анкетавання лічыць магчымым заключэнне такога дагавора паміж бацькамі і ўстановай дашкольнай адукацыі 77% апытаных бацькоў. Сваю згоду яны даюць пры пэўных умовах: калі ўстанова дашкольнай адукацыі знаходзіцца на гаспадарчым разліку, каб грошы выдаткоўваліся на тую групу, у якой навучаецца іх дзіця, пры абавязковай справядзачы аб расходуванні грошай.

— **Вашы папярэднікі па рабоце ў парламенцкай камісіі настаялі на тым, каб занатаваць у Кодэксе забарону на прыцягненне педагагічных работнікаў да выканання работ, якія не ўваходзяць у іх непасрэднія службовыя абавязкі і не падрагледжаны працоўным дагаворам. Але гэта ініцыятыва дэпутатаў так і не ўвайшла ў канчатковы варыянт Кодэкса аб адукацыі. Як вы лічыце: ці страціла гэтае пытанне сваю актуальнасць? Што паказалі вынікі анкетавання?**

— Праблема застаецца актуальнай і зараз. 87% настаўнікаў лічыць неабходным заканадаўча замацаваць забарону на прыцягненне педагогаў да дзейнасці, якая не падрагледжана службовай інструкцыяй.

— **А якія свае прапановы па карэкцыі Кодэкса выказвалі педагогі і бацькі?**

— Вядома, што ў Кодэксе аб адукацыі ўпершыню заканадаўча замацавана дысцыплінарная адказнасць вучняў за невыкананне імі сваіх абавязкаў. Больш за 90% апытаных педагогаў і звыш 80% бацькоў адзначылі, што ў Кодэксе аб адукацыі неабходна замаца-

■ Мадэрнізацыя ШТО НА ВЫХАДЗЕ?

Міжведамасная рабочая група па праверцы выканання праграмы мадэрнізацыі дрэваапрацоўчай галіны і даручэнню кіраўніка дзяржавы ў гэтай сферы абмеркавала ход рэалізацыі інвестыцыйнага праекта ў адкрытым акцыянерным таварыстве «Мастоўдрэў».

Члены рабочай групы аглядзелі вытворчыя цэхі і прылеглае тэрыторыю прадпрыемства, а затым на нарадзе, якую праўёў намеснік старшыні Камітэта дзяржаўнага кантролю Беларусі Віталь ДЗЕРАХ, засяродзілі ўвагу на існуючых «балючых кропках». Не толькі тых, што стрымліваюць выкананне інвестпраекта, але і на праблемама, якія прагназуюцца пасля яго завяршэння.

Агульная інвестыцыйная затрата па праекце стварэння вытворчасці драўнянавалікатнага пліт (МДФ/ДФ), зыходзячы з бізнес-плана сёлеташняга года, складуць 154,1 мільёна еўра. Рэалізацыя праекта распачалася ў кастрычніку 2010 года. Пры гэтым, лічыць старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Гродзенскай вобласці Васіль ГЕРАСІМУА, без папярэдняга дакладнага вывучэння. З пачатку ажыццяўлення праекта ў кіраўніцтва прадпрыемства і канцэрна «Беллесбумпрам» не было і цяпер няма поўнага разумення і адзінай канцэпцыі, што будзе «на выхадзе». На стадыі праектавання па заданні заказчыка пастаянна ўносяцца змяненні і дапаўненні, што цягне за сабой дадатковыя фінансавыя затраты, а таксама неразбярэжы з вызначэннем тэрміну ўводу аб'екта, адзначыў Васіль Герасімаў.

Адна з асноўных праблем у тым, што прадпрыемства «Мастоўдрэў», якое знаходзіцца ў складаным фінансавым становішчы, патрэбны Kredытна падтрымка і мерапрыемстваў па мадэрнізацыі, і бягучы дзейнасці. У сувязі з перыядычнай запавананасцю прадпрыемства перад банкамі па раней выддзёных Kredытах на бягучую дзейнасць стрымліваецца фінансаванне праекта па мадэрнізацыі.

Па гэтай праблема на нарадзе выказаўся намеснік старшыні Гродзенскага аб'явіўканам Уладзімір ДЗЯШКО, кіраўнік штаба будоўлі ў ААТ «Мастоўдрэў»:

— Зыходзячы з вопыту працы на падобных аб'ектах, неабходна стварыць дрэвіцэю вытворчасці, што будзецця. Каб рэалізацыю інвестыцыйнага праекта праводзіць незалежна ад вынікаў фінансавана-гаспадарчай дзейнасці ААТ «Мастоўдрэў». Аб гэтым казалася неаднойчы. І сёння гэта зрабіць яшчэ не позна. Інакш будзем пастаянна «боўтацца» па пытаннях фінансавання.

На нарадзе таксама ўзнімаўся пытанні збыту будучай прадукцыі мадэрнізаваных дрэваапрацоўчых прадпрыемстваў, пра што трэба было думаць яшчэ на стадыі вырацоўкі рашэнняў па гэтых праектах. Паводле ацэнкі спецыялістамі галіны інвестпраекта ў Мастоха, пасля яго завяршэння кажаецца істотнае паліпшэнне фінансавана-эканамічнага стану прадпрыемства, вырुकні ад рэалізацыі прадукцыі. Але, разам з тым, існуе высокая рызыка са збытам прадукцыі ў сувязі са стварэннем у рэспубліцы аналагічных вытворчасцяў. Як паказала апытанне патэнцыяльных спажываў будучай прадукцыі ААТ «Мастоўдрэў» на беларускім рынку, іх супрацоўніцтва з прадпрыемствам па цнах, што заўважліцца, выглядае даволі праблематычным.

Згодна з ацэнкай Камітэта дзяржаўнага кантролю, рознікі бізнес-плана зроблены на падставе неканцэрнотаздольных даных на новую прадукцыю, у недастатковай меры праведзены маркетынгавыя даследаванні, а таму паказчыкі эфектыўнасці праекта з'яўляюцца недакладнымі і дэкларатыўнымі. Патрэбны канкрэтныя меры не толькі па своечасовым асваенні запланаваных інвестыцый, але і па даследаванні рынку збыту прадукцыі, па вырацоўцы цнавой стратэгіі, каб забяспечыць канкурэнтаздольнасць і атрыманне неабходных заказаў.

Барыс ПРАКОПЧЫК

ДАРОГІ «АСВЕЙСКАЯ ТРАГЕДЫ»

«Зімовае чараўніцтва» — так называлася аперацыя фашысцкіх карнікаў у Верхнядзвінскім раёне і блізкіх памежжы ў час Вялікай Айчыннай вайны. Вядомы беларускі паэт, празаік, публіцыст Сяргей Панінік доўгія гады займаўся расшулкам сведкаў жудасных падзей, людзей, якіх на свае вочы бачылі, як палілі вёскі, катавалі іх аднавяскоўцаў, блізкіх людзей. У выніку атрымалася кніга «Асвейская трагедыя», якая сёлета пабачыла свет у выдавецкім доме «Звязда».

Днямі адбылася прэзентацыя гэтага публіцыстычнага зборніка ў Рызе ў аб'явіўтэцы імя Я. Місьнінша. Ініцыятар імпрэзы — Беларусі інфармацыйны цэнтр. Такое месца размовы пра трагедыіныя старонкі Вялікай Айчыннай вайны было выдрана невыпадкова. Шмат хто з вязыў фашысцкіх канцлагераў, якія паўсталі пасля аперачы «Зімовае чараўніцтва» ў памежных з Віцебскай латышскіх раёнах, так і засталіся жыць у Рызе, яе ваколіцах. Пра тое, як стваралася кніга, колькі пакутных лёсаў давалося адкрыць і «перачытаць», расказаў сам аўтар кнігі — пісьменнік Сяргей Панінік. На прэзентацыі выступілі і першы сакратар саюсавата Рэспублікі Беларусь у Латвійскай Рэспубліцы Іван Грыневіч.

Мікола БЕРЛЕЖ.

ЗМЯНЯЮЦА ТАРЫФЫ НА МІЖГАРОДНІЯ ПАСАЖЫРСКІЯ ПЕРАВОЗКІ

З 1 снежня змяняюцца тарыфы на аўтамабільныя перавозкі пасажыраў у рэгулярных зносінах на міжгародніх маршрутах, якія абслугоўваюцца аўтобусамі дзяржаўнага прадпрыемства «Мінсктранс».

З названай даты яны складуцца за адзін кіламетр праезду на звычайных маршрутах: у аўтобусах агульнага тыпу — 496 рублёў, у аўтобусах з мяжкімі адкіднымі сядзеньнямі — 514 рублёў. Тарыфы на праезд на хуткасных маршрутах будуць наступныя: у аўтобусах агульнага тыпу — 644 рублі, у аўтобусах з мяжкімі адкіднымі сядзеньнямі — 668 рублёў за адзін кіламетр праезду. На дадатковыя рысы адпаведна дзвядзецца плаціць па 670 і 694 рублі. Кошт праезду на экспрэсных маршрутах, якія абслугоўваюцца аўтобусамі агульнага тыпу, складзе за адзін кіламетр 744 рублі, а дзе выкарыстоўваюцца аўтобусы з мяжкімі адкіднымі сядзеньнямі — 770 рублёў.

Акрамя таго, асобна ўстанаўліваюцца тарыфы на аўтамабільныя перавозкі ў рэгулярных зносінах на наступных міжнародных маршрутах: «Мінск — Гродна» праз Баранавічы і «Мінск — Слонік» праз Баранавічы — у памеры 422 рублёў за адзін кіламетр праезду; «Мінск — Магілёў» — у памеры 454 рублёў; «Мінск — Мацькоўцы», «Мінск — Пасадзец», «Мінск — Раванічы», «Мінск — Трабы» — у памеры 510 рублёў; «Мінск — Пінск» праз Клецьк — у памеры 500 рублёў; «Мінск — Пінск» праз Баранавічы — у памеры 400 рублёў за адзін кіламетр праезду.

Тарыфы на перавозку дзіцяці ва ўзросце ад 5 да 10 гадоў у рэгулярных зносінах на міжгародніх маршрутах складаюць 50 працэнтаў ад кошту.

Сяргей РАСОЛЬКА.

АД КАМЕТЫ ЗАСТАЎСЯ ТОЛЬКІ ШЛЕЙФ ПЫЛУ

Паведамляецца, што «камета стагоддзя» ISON распалася на дробныя часткіны позна ўвечары ў чацвер. Ісон павіна была спачатку абмінуць Сонца на адлегласці ў 1,1 млн кіламетраў, а потым прайсці за 3,5 млн кіламетраў ад Зямлі. Уначы астраномы сачылі за каметай, але тэлескопы зафіксавалі галінікі шар з лёду і пылу, які паступова знікаў.

Камета ISON сёння ўжо не існуе. Яна не вытрымала гарачыні Сонца і выпарылася, пакінуўшы пасля сябе «слабае воблачка». Лішч да падлёту да Сонца на мінімальную адлегласць ядро каметы разбурылася. Ад яго засталася толькі воблака пылу. Зрэшты, астраномы не сумуюць з-за «зачаснай» смерці каметы. «Пры яе распадзе вызваліліся рэчывы, з якіх яна складалася, і мы можам дзвядзецца больш пра тую матэрыю, з якой ўтварылася Сонечная сістэма», — заявіў астраном і папулярны блогер Дэн Плайт у ходзе тэлеканферэнцыі НАСА.

Раней паведамлялася, што з 3 снежня над паўночным паўшар'ем Зямлі можна будзе назіраваць вочам убачыць, як свеціцца хвост каметы ISON. А цяпер яе ўжо няма. Аднак астраномы сцвярджаюць, што камета не знікла цалкам і ўсё яшчэ можа «адрывацца» доўгі і малаўлічынны хвост, які будзе відаць нязбурэнным вочам.

Беларускі першаадкрывальнік каметы астраном Віталь Неўскі: «Ядра каметы на здымках ўжо няма, застаўся толькі пылавы шлейф. Хутэй за ўсё, камета цалкам выпарыцца». Бывай, камета...

Сяргей КУРКАЧ.

уяўляе такую ж рэальную пагрозу для ўсяго цывільізаванага свету». Міністр падтрымаў пазіцыю свайго расійскага калега і адзначыў, што падыходы да праблемы наркавытворчасці «трэба сёння падымка на глабальны ўзровень і выносіць на абмеркаванне ўсёй сусветнай супольнасці».

Дарэчы, гэта і будзе зроблена ў чэрвені 2014-га на саміце Вялікай Васьмёркі, які пройдзе пад старшынствам Расіі ў Сочы.

Пакуль жа краіны АДКБ (дарэчы, на пасяджэнні Каардынацыйнага савета прысутнічала і дэлегацыя Украіны) ствараюць рэгіянальныя механізмы барацьбы з наркапагрозай. Гэта, перш за ўсё, Цэнтр антынаркатыхных аперацый АДКБ і антынаркатыхная стратэгія АДКБ да 2020 года. Адпаведныя дакументы былі ўхвалены ў Мінску ў чацвер і адраўлены на завяршэнне кіраўніку дзяржавы. Акрамя таго, будзе створаны Цэнтр падрыхтоўкі наркапаліцэйскіх у рамках АДКБ.

Унутранае поле

На фоне бурных падзей на міжнароднай арэне сітуацыя ў Рэспубліцы Беларусь была даволі спакойнай.

У складанай сітуацыі вакол сертыфікацыі прадукцыі легпра-

па размеркаванні, больш чым на два гады тым не затрымаюцца. А што рабіць загадкам дашкольных устаноў і іх намеснікам, якія пазбавіліся магчымасці пацвердзіць або атрымаць кваліфікацыйную катэгорыю?

На думку міністра адукацыі, прапановы брастаўчан вельмі слушныя. Сітуацыя ў дашкольнай адукацыі непакоіць усіх. Таму пры пераглядзе інструкцыі трэба будзе ўлічыць усе абставіны, у тым ліку і сітуацыю з атэстацыяй кіраўнікоў устаноў адукацыі. Асноўнай іх дзейнасць — кіраванне і эканоміка, гэта, хутчэй, менеджары ў адукацыі. Таму па кіраўніках устаноў адукацыі ўсіх узроўняў (дашкольнай, сярэдняй, прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі) трэба будзе прымаць асобнае рашэнне.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Работнікам дашкольнай адукацыі паднімуць заробкі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Сяргей Масквеч падкрэсліў, што запланаванае павышэнне заробкаў закрانه ўсе катэгорыі работнікаў дашкольных устаноў. Ён таксама паведаміў, што цяпер разглядаецца пытанне аб павышэнні заробатнай платы настаўнікаў і педагогаў дадатковай адукацыі і паабіяць, што памер надбавак за кваліфікацыйныя катэгорыі будзе ў наступным годзе перагледжаны, а розніца ў надбаўках за першую, другую і вышэйшую кваліфікацыйную катэгорыю стане больш істотнай, каб магчымаваць педагогаў да прафесійнага развіцця і, адпаведна, якіхсі іх работы:

— Я ведаю, што новая Інструкцыя аб атэстацыі педагагічных работнікаў выклікае ў педагогаў шмат пытанняў.

ПЕЛІКАНЫ РЫХТУЮЦА ДА ЗІМЫ



(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)
У Опсаўскім сельсавеце палярадзілі, што Пеліканы ўжо зліліся з іншым населеным пунктам і атрымалі ад яго назву Мілонцы, але жыхарам чамусьці зручна кажаць, што яны — з Пеліканаў. І па-ранейшаму пеліканскімі называюцца імяцовы касцёл, і дзве фермы, і былая пачатковая школа, і могілкі. Яшчэ ў сельсавеце заўважылі, што ў населеным пункце налічваецца роўна 100 жыхароў, а стала пражывае прыблізна палова з іх.

няй гаспадыня маентка была пані Пеліканова, у якой яшчэ дзяўчынкай працавала маці Казіміра». Да нашых дзён ад колішняй панскай сядзібы захаваўся толькі пляц на беразе возера Пелека.
Акрамя касцёла ў гонар Святога Якуба, пабудаванага ў 1908 годзе, у якім нібыта захоўваецца цудадзейны абраз, Пеліканы славяцца яблыкамі. Гатункаў было не асабліва шмат, але пеліканцы ўмудраліся вазіць садавіну на продаж нават у Ленінград. Сёлета з яблыкаў была гібель — зашмат урадзіла, не ведалі куды збыць. Дагэтуль на некаторых галінах красуюцца чырвоныя пепікі і жоўтыя антонаўкі.

— У зіму 1940-41 гадоў былі такія моцныя морозы, што вымерзлі ўсе сады, — распавядае дзед Казік. — Але пазней адрадзілі іх нанова.
Пра свой уласны сад, які застаўся яшчэ ад бацькоў, Казімір Мацвеевіч дужа не дбае, бо ў яго іншы аб'ект клопату, не менш цікавы за садоўніцтва — любімая кабылка Хрум-Хрума. Для колішняга трактарыста і шаферана і дапамога, і радасць, і хваляванне. Сёлета 15-гадовая Хрум-Хрума прыхварэла, і гаспадар хвалюецца за яе стан.
Жывёлагадоўля ў Пеліканах у пашане. Напрыклад, Іван Ахашнінскі трымае дзве дойных кароў, цялушку і бычка, спраўляецца ўлетку назапасіць ажно дзевяць тон сена. Нялёгка, але за малако вясковец атрымлівае добрую дабаўку да заробку даглядчыка на ферме. Сёлетняй восенню Іван вырашыў пашырыць падворак і прыбудаваў да хлява трохсенак. Ягонкі цэзка Іван Шукель трымае нават стаць кароў. У яго шасцёра дзяцей і чатыры ўнукі. Памочніца хапае. Сам жа Іван 20 гадоў працуе загадчыкам на пеліканскай ферме па адкорме быкоў і гадоўванні цялушак, у жывёлагадоўлі разбіраецца.

Дом былой трактарысты Галіны Рынкевіч стаіць недалёка ад касцёла. Вясковы аглянуў святы Якуб паспрыў ёй займаецца 12 дзяцей — 8 дачок і 4 сыны. Галіна Казіміраўна — кавалер ордэна Маці трох ступеняў. Цяпер у яе сям'і новае папаўненне — пяць унучак і адна праўнучка.
— Усіх дзяцей пахрысціла ў касцёле, — кажа Галіна Казіміраўна. — Праўнучку Мілану таксама панясём у касцёл.

Старэйшая з вяскоўцаў Алена Міхайлаўна Абалявіч афіцыйна пражывае ў Мілонцах, але лічыць сябе, як і іншыя вясковцы, пеліканкай. Бо гісторыя вёсак-суседкаў прайшла на яе вачах — хутарская сістэма, калектывізацыя, вайна, забарона рэлігіі і аднаўленне касцёла ў час перабудовы.
— Жыццё прабегла, не паспела заўважыць. А так хочацца паглядзець, як там далей будзе ў Пеліканах, яны ж адны такія на свеце, — светла ўсміхнулася баба Алена.



Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара. Браслаўскі раён.



Першым распавёў мне легенду пра Пеліканы вадзіцель гаспадаркі «Бярозавы край», імяцовы жыхар Уладзіслаў Шлюбуля. Ад яго пачуў: «У час адной з войнаў у маёнтак пастукаў рыцар, папрасіўся пераначаваць. Яму дазволілі, але надоўга затрымацца воіну не ўдалося — наганялі ворагі. Калі рыцар уцякаў, ён ці то забывіў, ці зноў пакінуў дзіўную нетутэйшую птушку — пелікана. І гэта, бадай, адзіная міфалагічная версія пра паходжанне назвы населенага пункта. А вясковы дзед Казік — Казімір Мацвеевіч Абалявіч — да гэтай версіі дадаў свае праўдзівыя звесткі: апош-



Шчырасць, імперат і касцюм ад Армані

Усё гэта прадэманструе сёння беларускі ўдзельнік дзіцячага «Еўрабачання-2013»

Сёння ў Кіеве адбудзецца фінал 11-га міжнароднага дзіцячага конкурсу песні «Еўрабачанне-2013». Беларускі ўдзельнік Ілья Волкаў з балетам «Maxi Briz» выйдзе на сцэну, каб выканаць сваю песню «Спявай са мной», пад нумарам 7. Усяго ж у конкурсе сёлета ўдзельнічаюць 12 краін: Азербайджан, Армения, Беларусь, Грузія, Македонія, Малдова, Мальта, Нідэрланды, Расія, Сан-Марына, Украіна і Швецыя. Адкрые дзіцячае «Еўрабачанне» прадэманструе шведскі Эліяс Эльфаш Эльфстрэм, апошняй з удзельніцаў выступіць расіянка Даяна Кірвілава.



Ілья Волкаў падчас другой рэпетыцыі.

Юных артыстаў падтрымаюць на сцэне спецыяльныя госці шоу — пераможца леташняга дзіцячага конкурсу Анастасія Петрык, трыумфатарка «Еўрабачання-2013» Эмілі ды Форэст з Даніі і пераможца «Еўрабачання-2004» Руслана, якая выступіць разам з дзіцячым хорам.
Традыцыйна дзіцячы конкурс, у адрозненне ад дарослага, мае характар не столькі спаборніцтва, колькі вялікага свята: удзельнікі знаёмяцца і сфармуюць, абавязкова разучваюць агульную песню, разам выступаюць на вядомых сценах, ездзяць на экскурсіі і г. д. Хоць, безумоўна, падтрымліваюць і іншыя артысты, кожны не забываецца і сябе паказаць. Наш Ілья, напрыклад, парадаваў новых сяброў і гасцей форуму бліскучым выкананнем бальных танцаў. Але і пра галоў-

ВЕРЫЦЬ У СЯБЕ
— А вы на які вынік настроены? — спыталі мы ў людзей, якія сочаць за конкурсам і на ўласным вопіце ведаюць, як адбываецца дзіцячае «Еўрабачанне».

Валеры Шмат, кіраўнік арт-групы «Беларусь»: — Чакаем толькі самага лепшага! На конкурс мы заўсёды едзем падрыхтаванымі. Аднак важную ролю адыгрывае ўдача і фізічны стан. Ад нейкіх нечаканасцяў з тым жа здароўем, як, напрыклад, паказвае мінулы год, ніхто не застрахаваны. Калі казаць пра Ілью, то я ўпэўнены: усё атрымаецца — для добрага выступу быў закладзены надзейны падмурак. Галоўнае, каб Бог даў здароўе і эмацыянальны настрой. Я не сумняваюся ў добрым выніку. Будзем спадзявацца!
Алена ДРАПКО, Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ца: усё складзецца спрыяльна. Маё пажаданне нашаму канкурсанту — паказаць усё, што ўмее і ведае.
Вольга Сацюк, спявачка, тэлеведучая, першая ўдзельніца дзіцячага «Еўрабачання»:
— Гэты конкурс — свайго роду латарэя. Калі паглядзіш фінал, то ўжо можна рабіць прagnозы. Таму я не люблю нешта загадваць казаць, бо конкурс непрадказальны. Прыемна адзначаць, што вось ужо дзясці гадоў Беларусь знаходзіцца сярэднім краін-лідараў на дзіцячым «Еўрабачанні». І нашы таленты годна яе прадстаўляюць. Ілья летася ўжо выступаў на гэтым конкурсе, таму ведае, што такое «Еўрабачанне». Ён добра танцуе, спявае. Цікава ў яго і ваякальная падача песні. Усё гарманічна сплываецца ў выступленні. То, што наша выступленне пройдзе пад нумарам сем, таксама добра: гэта пачатак «залатога» сярэдзіны. Але тут той выпадак, калі лічба нічога не вырашае, бо выканаўца сам па сабе годны. Не варта забываць, што ўсе рытуялы і вераць у сваіх удзельніках. Таму жадаю Ільі, калі ён будзе на сцэне, перадаць свае свае панчухі, добры настрой і эмоцыі, каб незалежна ад мовы яны былі зразумелыя ўсім. Нават калі будзе прысутнічаць хваляванне, галоўнае, каб ён паверыў у сябе і сваю каманду. Нахай фартуна будзе на нашым баку.
Алена ДРАПКО, Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Дзённік настаўніка



Калі шчыра: бывае і так, і гэтак... Але спачатку анекдот на школьную тэму. У аднаго настаўніка вывіль на ўроках надзвычай вялікую актыўнасць вучняў, і нават спецыяльную камісію прыслалі для вывучэння, аб'яўлення і абмену перадавымі вопытамі. Тыдзень сядзець члены камісіі на ўроках у настаўніка... Нічога такога звышасаблівага, урок як урок: ні табе новых нейкіх адкаў, ні тэхнічных сродкаў звышсучасных. Але, што дзіўна... не паспее настаўнік пытанне задаць — адразу ж лес рук. І каго ні спытае — заўсёды правільны і дакладны адказ.
Ламалі члены камісіі галовы, ламалі... ды так і не разгадалі сутнасці інавацыі. А перад самым ад'ездам адвёў старшыня камісіі настаўніка ўбок і пытаецца ціхенька: «Ну, растлумач, у рэшце рэшт, у чым тут справа?»
— Ды ўсё проста! — адказвае настаўнік. — У мяне ў класе той, хто ведае адказ, правую руку ўдымае, а хто не ведае — левую.
А цяпер сур'ёзна: адкрыты урок — гэта што? Планаваць (ды і пазапланаваць) наведанні ўрока завучам альбо дырэктарам таксама можна аднесці да разраду «адкрытыя ўрокі», які і прысутнасць на ўроку бацькоў ужо ў ініцагу вучня (з дазволу настаўніка і адміністрацыі школы, вядома ж, альбо нават па асабістай просьбе самога настаўніка). Але зараз я хачу пагаварыць аб адкрытых уроках крыху іншага кшталту. Тых, якія пра-

АДКРЫТЫ УРОК: распаўсюджванне вопыту ці тэатральная пастаноўка?

ведзяцца ў рамках метадычных аб'яднанняў для абмену вопыту з калегамі...
Вось гэты і ёсць сапраўдны адкрыты урок. Толькі ці заўсёды можна назваць яго сапраўдным урокам?
Калі шчыра, то не заўсёды. Бо вельмі часта такія ўрокі ператвараюцца ў тэатрылізаваную пастаноўку, дзе і настаўнік, і вучні добра ведаюць свае ролі. Глядзець такую «пастаноўку» цікава. А вось што з яе карыснага для сябе могуць узяць настаўнікі-гледачы? Адно толькі: як самому, калі спатрэбіцца, праводзіць падобнае мерапрыемства...
І сапраўды, хіба ж такі урок можна ўзяць за аснову? Ды на адну толькі падрыхтоўку да яго ў небаракі настаўніка столькі часу пайшло — дзясцікі са тры звычайныя ўрокі за гэты час падрыхтаваць можна было! А то і больш...
Дзеці да такога ўрока, дарчы, таксама рытуялоўца, «ролі» свае старанна вучаць, бо не хочацца ім падвоўдзі і настаўніка, і сваю школу ў цэлым. Так што ў страсавым стане ў час падрыхтоўкі да «адкрытага ўрока» не толькі настаўнік знаходзіцца, але і дзеці...
І аднак, якія выступаюць настаўнік у канцы такой «тэатрылізаванай праэмы», — гэта ж аднак не за веды (на такім уроку вывядзе сапраўдны ўзровень ведаў вучняў амаль немагчыма), а ў першую чаргу за ўздзел у «пастаноўцы», за правільнае выкананне ў ёй сваёй ролі.
А потым ідзе абмеркаванне, ці, іншымі словамі, разбор «п'есы»...

ГАРАСКОП СТРЫЖАК НА СНЕЖАНЬ

1 снежня, нядзеля. Неспрыяльны час для стрыжкі валасоў. Пасля яе не толькі змяняецца актыўнасць — укарачэнне валасоў можа прывесці і да ўкарачэння вашага жыцця.
2 снежня, панядзелак. Стрыжка валасоў непажаданая, бо можа прыгнаць камунікатыўныя і фінансавыя праблемы на пачатку наступнага месяцавага цыкла.
3 снежня, аўторак. Стрыжка можа пацнуць за сабой хваробы і зніжэнне дзелавой актыўнасці.
4 снежня, серада. Пасля стрыжкі валасы стануць мацнейшымі і будуць гусцей расці. Акрамя таго, стрыжка можа прыцягнуць грошы і станоўчыя эмоцыі.
5 снежня, чацвер. Месяц, які расце, у знаку Зарага. — добры час для стрыжкі валасоў, асабліва для тых, хто жадае надоўга захаваць форму стрыжкі.
6 снежня, пятніца. Нейтральны час для стрыжкі.
7 снежня, субота. Нейтральны час для паходу ў салон прыгажосці.
8 снежня, нядзеля. Неспрыяльны час для стрыжкі а таксама зав'язкі ці выпроствавання.
9 снежня, панядзелак. Ад стрыжкі лепш устрымацца, каб пазбегнуць бяды. Таксама з-за стрыжкі магчымыя праблемы са здароўем.
10 снежня, аўторак. Гэтым часам лепш устрымацца ад стрыжкі і больш увагі надаць свайму здароўю.
11 снежня, серада. Неспрыяльны месяц уліплі на валасы. Стрыжкі валасы, калі Месяц у Аване, не рэкамендуецца.
12 снежня, чацвер. Нейтральны час для наведвання цырульні.



18 снежня, серада. Пасля стрыжкі запавольваецца рост валасоў.
19 снежня, чацвер. Лепш адкладзі паход у цырульню, бо адмоўны месяцовы ўплыў на валасы працягваецца.
20 снежня, пятніца. Добры час для стрыжкі валасоў.
21 снежня, субота. Добры час для стрыжкі і афарбавання валасоў. Дарчы, афарбаванне валасоў у рудыя і светлыя тоны дапамага прыцягнуць да вас «светлыя» людзей.
22 снежня, нядзеля. Добры час для наведвання цырульні. Стрыжка будзе стымуляваць аптымізм і веру ў сябе.
23 снежня, панядзелак. Стрыжка зробіць вашы валасы прыгожымі, пышнымі і шаўкавістымі.
24 снежня, аўторак. Добры час для стварэння выдатных прычосак.
25 снежня, серада. Настае апошняя чвэрць. У гэты час стрыжка валасоў проціпаказана. Магчымыя розныя непрыемнасці, напады і хваробы.
26 снежня, чацвер. Добры час для стрыжкі валасоў. Вы можаце атрымаць адчувальнае энергетычнае падсілкоўванне.
27 снежня, пятніца. Нейтральны час для наведвання цырульні.
28 снежня, субота. Стрыжка валасоў неспрыяльная. Гэта можа прывесці да зрываў, дэпрэсіі і траўмаў.
29 снежня, нядзеля. Стрыжка акажацца вельмі прыгожай і будзе спрыяць узмацненню прывабнасці.
30 снежня, панядзелак. Добры час для стрыжкі валасоў.
31 снежня, аўторак. Неспрыяльны час для стрыжкі валасоў: яны маюць патрабу ў адпачынку.

«Выиграй с Visa БПС-Сбербанка»

С 5 июня по 30 ноября 2013 года для всех владельцев карточек Visa БПС-Сбербанка прошла рекламная игра «Выиграй с Visa БПС-Сбербанка». Состоялось 5 розыгрышей среди клиентов ОАО «БПС-Сбербанк», которые совершили безналичную операцию по оплате товаров (услуг) на сумму более 86 700 белорусских рублей с использованием банковской платежной карточки Visa БПС-Сбербанка на территории Республики Беларусь в период с 5 июня по 31 октября 2013 года.

Розыгрыши проводились ежемесячно, информация о результатах розыгрышей публиковалась на веб-сайте ОАО «БПС-Сбербанк». Каждый раз Банк разыгрывал 15 денежных призов по 850 580 белорусских рублей каждый и 15 призов — монеты из драгоценных металлов. 11 ноября 2013 года в 11:00 состоялся последний розыгрыш рекламной игры «Выиграй с Visa БПС-Сбербанка»!

Все победители определены!

- Организатор:** Открытое акционерное общество «БПС-Сбербанк» адрес: 220005, г. Минск, б-р имени Мухомилова, 6.
- Наименование рекламной игры:** «Выиграй с Visa БПС-Сбербанка».
- Территория проведения** — Республика Беларусь.
- Срок начала рекламной игры** — 5 июня 2013 года, срок окончания — 30 ноября 2013 года (включая периоды розыгрышей и вручения призов).
- Свидетельство № 2190** о государственной регистрации рекламной игры «Выиграй с Visa БПС-Сбербанка» от 28 мая 2013 года. Выдано Министерством торговли Республики Беларусь.
- В рекламной игре приняло участие 2 259 819 участников.
- Призовой фонд рекламной игры по всем призам разыгран в полном объеме.
- Фамилия, инициалы победителей:**

Розыгрыш 1
Денежный приз в размере 850 580 бел. руб.:
Чешуев Ю.В., Аткаева Н.Н., Кисель Г.В., Садкова И.С., Лукьянич А.И., Десятникова Л.К., Печенин В.В., Смоликова Т.Р., Выдра А.А., Лобанова Л.В., Боборик Н.С., Стефанович А.А., Старинская Н.П., Усов А.М., Серикова Н.В.

Памятная монета из серебра «Мир Живописи, Карл Брюллов»:
Дусов В.Н., Подстрелова С.Н., Кудрявец С.С., Никифорова Е.И., Жданович А.В., Федорович Н.В., Воробьев Н.П., Ксендзова Н.Н., Блохин Л.Н., Метько Е.Л., Янчур А. В., Карбовская Е.А., Сарбай А.Н., Мирончик И.А., Павловский С.В.

Розыгрыш 2
Денежный приз в размере 850 580 бел. руб.:
Гусаченко Н.А., Диковицкая С.П., Вангаель У.П., Салаш А.С., Ржеутская Т.В., Лавор П.Л., Пацевич В.И., Кононова А.А., Чимбур О.И., Бульбенко А.Л., Гордиенко Г.В., Шеленина О.В., Сидорович С.Н., Хлебкозавова А.М., Барбарич Л.А.

Памятная монета из серебра «Мир Живописи, Альфонс Муха»:
Журавский И.С., Шалейко В.В., Костро Е.А., Костя А.С., Жих Е.А., Навроцкий Д.В., Лазарев А.М., Косенко А.Г., Жук С.Ф., Морозов Т.А., Максимова Т.И., Панченко С.В., Шустовская А.Э., Степанов Д.В., Сивков Ю.А.

Розыгрыш 3
Денежный приз в размере 850 580 бел. руб.:
Бондарик Г.М., Воложин Ю.В., Данченко Т.С., Денквич Д.В., Жарикова Т.Н., Зинькова Т.И., Ковалев В.А., Кудинова М.П., Лепеш Н.А., Митичев М.С., Панкевич А.П., Позняк Л.Н., Царенко А.А., Чернов М.А., Шашко А.А.

Монета из драгоценных металлов «Мир Живописи, Василий Перов», 1 шт.:
Бобров Д.А., Амбросова И.Г., Пауконен Н.В., Чувахова Н.В., Корнелюк Д.А., Щукин А.С., Сергеев Л.Н., Маркин Н.Н., Максимов М.А., Романов О.В., Семенико Н.Н., Карачун В.В., Воронова С.В., Палочкин А.В., Хацкалев Б.Л.

Розыгрыш 4
Денежный приз в размере 850 580 бел. руб.:
Беленький Д.Н., Васкина С.В., Шаливский И.И., Исачкова С.Л., Михалкин А.И., Рядцев С.Л., Веремей Т.А., Макаревич В.А., Терехов Ю.Л., Палытца А.М., Зыкин И.А., Островский Н.И., Тиханович С.И., Головкин И.Н., Лукьянов Ю.О.

Монета из драгоценных металлов «Беловежский национальный парк»:
Веленто Е.Ф., Журов Д.А., Олихнович Т.А., Навойчик А.Е., Цедрик С.А., Котлярцова А.А., Изотов А.А., Говор Р.А., Крутин М.И., Урванцева Т.С., Ржевичка Е.Г., Эполетова А.Ю., Миклаш Д.А., Крутицкий А.В., Воропаева Е.А.

Розыгрыш 5
Денежный приз в размере 850 580 бел. руб.:
Шабловский С.О., Перегуд В.В., Василенко Н.В., Ткачева И.Г., Толярёнок В.Н., Рядцев М.П., Железничский А.А., Маневич А.Л., Грицков Н.М., Гордуж А.Г., Гулевич С.А., Сухоцкий С.С., Казакова Н.Д., Ярошевич А.М., Стамбровский В.В.

Монета из драгоценных металлов «Ахалтекинская лошадь»:
Гусько В.В., Зеленковская Э.П., Чернякова О.В., Фоменков Д.Н., Тарасович Д.В., Ильичев С.В., Зизок А.Н., Романовский Д.А., Хартанович Ю.А., Масловский С.А., Кузьменков Н.М., Войткус Н.Ю., Махонь В.А., Жученя Н.Н., Павлович В.В.

9. Телефон для справок: контакт-центр 148, стационарная сеть (017) 289 41 48.

Полные правила рекламной игры были опубликованы в газете «Звезда» от 4 июня 2013 г. и на сайте ОАО «БПС-Сбербанк»: www.bps-sberbank.by.

Свидетельство о гос. регистрации № 2190 от 28 мая 2013 года, выдано Министерством торговли Республики Беларусь.
Лицензия национального банка Республики Беларусь № 4 от 05.06.2013 г.
УНП 100219673. ОАО «БПС-Сбербанк»

■ 1 снежня — Сусветны дзень барацьбы са СНІДАм

ДАСЯГНУЦЬ НУЛЯ

Такая тэма сёлета на дзень барацьбы са СНІДАм. Нуль новых выпадкаў ВІЧ-інфекцыі, нуль дыскрымінацый, нуль смерцяў ад СНІДУ.

Ва ўсім свеце з ВІЧ жывуць 34 млн чалавек. ВІЧ-інфекцыя — гэта хвароба, якая перадаецца ад чалавека да чалавека. Каля тысячы з іх прыпадае на дзяцей ва ўзросце да 15 гадоў. Усюды ў Еўропе і Сярэдняй Азіі застаюцца сёння адзіным рэгіёнам у свеце, дзе захавалася прырок захвальнасці на ВІЧ-інфекцыю.

Беларусь займае сёмае месца сярод краін рэгіёна (пасля Расіі, Украіны, Эстоніі, Малдовы, Таджыкістана, Латвіі) па тэмпах распаўсюджвання інфекцыі. У нас зарэгістравана звыш 15 тысяч выпадкаў ВІЧ-інфекцыі. Большая частка новых выпадкаў прыпадае цяпер на ўзроставую групу 30–34 гады і пасля 40 гадоў (мужчыны і жанчыны фактычна ў роўнай ступені). Спецыялісты звязваюць такую «ўзроставаю асаблівасць» з памылковым меркаваннем, што «ВІЧ датычыцца, галоўным чынам, маладых».

Колькасць інфіцыраваных у выніку сексуальных кантактаў стабільна расце, і сёлета яна дасягнула 85 працэнтаў. Асноўнымі мерамі для папярэджвання распаўсюджвання інфекцыі з'яўляюцца ранняе выяўленне і своечасова пачатае лячэнне. Антырэтравірусную тэрапію ў краіне атрымліваюць усе, каму яна прызначана, — амаль 5 тысяч пацыентаў. Дзягназ «ВІЧ-інфекцыя» пацверджаны 227 дзецям, народжаным ад «станючых» маці.

Святлана БАРЫСЕНКА

■ Кінапаказ

«ВЫШЭЙ ЗА НЕБА» І ІНШЫЯ

З 1 па 10 снежня ў кінаатры «Перамога» адбудзецца VI фестываль фільмаў «Чалавечы годнасць, роўнасць і справядлівасць», арганізаваны прадстаўніцтвамі ААН і Еўрапейскага саюза ў Беларусі.

У праграме — мастацкія фільмы, прадастаўленыя палітографамі Вялікабрытаніі, Германіі, Францыі, Украіны, Кубы,

ЗША, Італіі (дэманструюцца на мове арыгінала з субцітрамі). 1 снежня адбудзецца паказ беларускай кінастужкі «Вышэй за неба» пра каханне, дружбу, вернасць і дыскрымінацыю людзей з ВІЧ.

Пачатак сеансаў а 19-й гадзіне. Білеты на паказы можна атрымаць бясплатна з 18.00. Тэлефон для даведкаў: 203 77 66.

■ Так бывае

СВАБОДНАЯ АД СТРАХУ...

— Дзе табе казалі, што сюды трэба прыходзіць? — кажа цётка ў рэгістратуры неахайна апранутаму, нібыта нецвярзаму хлопцу. — Ну дык нясі накіраванне, і мы цябе на ўлік паставім... У турме правяралі? Як тваё прозвішча? Зараз пагляджу ў картатэчку... Ты ў нас на ўліку ўжо пяць гадоў стаіш. Прыходзь у панядзелак а 10-й гадзіне, тэста аналізы — выршым, што з табой рабіць.

— Ты таксама хворая? — павярнуўся да мяне малады чалавек.

«Божа, што я тут раблю?..» — разгублена падумала я. Насамрэч нічога незвычайнага: чарговы раз прыйшла ў «інфекцыйку» па таблеткі на наступныя 2 месяцы свайго «пазыйтунага» жыцця.

ПРА СЯБЕ
— Я — Таня, мне 23, і я жыю з ВІЧ ужо 2 гады. Ніколі не прымала наркатыкаў, нават алкаголь ужывала, што на звычайнае, толькі па святах... У мяне былі тры палавыя партнёры. Маю вышэйшую адукацыю, працую ў вялікай і даволі прэстыжнай кампаніі. Кажуць, усё, што здараецца, да лепшага. Пакуль я не ведаю гэтага дакладна.

ВІЧ заўсёды асацыяваўся ў мяне са шпітэчамі і плакатам «Скажы «НЕ!» наркатыкам». Наркатыкам я швэрдэ сказала «не». Таму адчувала сябе ў поўнай бяспецы, думала, што ВІЧ — гэта дзесяці дзесяці гады не пра мяне. Гэта быў самы вялікі падман у маім жыцці.

ПРА СІМПТОМЫ
— На працягу трох месяцаў мяне турбаваў кандыдоз (грыбковы захворванне. — Аўт.)... Урач прапісаў лекі. У інструкцыі я прачытала: «...раўнадушны кандыдоз часта з'яўляецца прыкметай ВІЧ-інфекцыі». Стала дакладна зразумела, што трэба правярацца. Першы аналіз здавала ў паліклініцы па месцы жыхарства. Праз паўтара тыдня адрваліся сярэчка па вынік. Паперку ёй не аддалі (маўляў, з лабараторыі ана-

ліз не прыйшоў), папрасілі пераздаць тэст на ВІЧ, але з паштартам. Я яшчэ раз здала аналіз ананімна і зноў атрымала запрашэнне на паўторны тэст.

Памятаю цёплыя вясновыя дзень, калі я... заразілася. Цяпер мне ўжо ніколі не забачыць і тое, як вясельны сонечным ранкам спакойны мужчынкін голас у трубыці папрасіў прыхаць на вуліцу Петрусы Броўкі, дзе ў невялічкім двухпавярховым будынку мне паведамілі пра дыягназ... Задалі шмат пытанняў, сказілі, што ўсё будзе добра, і ўрачылі накіраванне да ўрача-інфекцыяніста.

ПРА ЧЫСТЫ ЛІСТ
— За паўгода жыцця ў арганізме (пакуль я не ведала, што інфіцыраваная) вірус сапсаваў мой імунітэт. Аналізы сцвярджалі, што магу загінуць нават ад звычайнай прастуды... Я паступова выдаліла гісторыю перапісак і сацыяльныя сеткаў... Перабрала ўсе свае рэчы, шмат чаго вы-

рэкамендаваўся супрацоўнікам камітэта ветэранаў. Запрасіў паўдзельнічаць ва ўрачыстасці. Аднак ветэран адмовіўся, спаслаўшыся на здароўе. Тады суразмоўца пранаваяў прыхаць у госці, каб пагутарыць і сфатаграфавачь яго. Паколькі гэта гучала пераканаўча, пажылы чалавек пагадзіўся.

У нашай краіне вельмі мала тых, хто адкрывае свой статус нарказалежнага. Нават калі нарказалежны і адважваецца на сустрэчу з журналістам, то пазбягае дакладнасцяў, па якіх можна быць вылічанымі ў сваім акружэнні. Чаму так? Гэта асобнае пытанне. І, вядома, не да іх, залежных... Так што Машу я называю Машай па яе просьбе. І я не ўзгадваю яе ўзрост або інстытут, у якім яна вучылася. У рэшце рэшт, не ў гэтых падрабязнасцях справа. Мая суразмоўца хударлявая, але я не назвала б яе кволай і безабароннай. З самага пачатку лаўлю сябе на думцы, што перада мной вельмі моцны духам чалавек. Маша запальвае цыгарэту... Мы сядзім у сціплым пакойчыку, на дзвярах якога пазначана «Цэнтр сацыяльнага суправаджэння». Маша тут працуе так званым «роўным кансультантам».

— Вядома, я чула само слова «наркатык»... Толькі, як і большасць людзей, думала, што гэта недзе далёка, што гэта ніякі і ніколі не можа быць звязана са мной... Я расла ў добрай сям'і, вучылася ў добрай савецкай школе, па завяршэнні якой мяне напатакала сур'ёзнае пачуццё... Сур'ёзнае! Ну, так тады здавалася... Мясце пазнаёмлілі з хлопцам, старэйшым за мяне. На той момант яму яшчэ не было 30. Акурат перад нашым знамемствам ён выйшаў на волю — «адсядзеў» каля сямі гадоў... Спачатку я звярнула ўвагу на яго неверагодную стомленасць па вечарам. Свой стан ён тлумачыў работай, хоць афіцыйна нідзе не працаваў. Аднойчы ён прыйшоў ў сваёй праблеме — ужыванні наркатычных рэчываў, ледзь не плакаў і, вядома, запуюніў, што на днях усё выправіцца. Я верыла!

Ведзеце, на той час было модна ўжываць наркатыкі. Гэта было чымсьці элітарным. І ў многіх прад-

— Я звярталася да псіхолага, аднак гэтыя людзі з першых слоў падавалі мяне некампетэнтнымі. Цяпер я ведаю, што самі па сабе не вырашаюць праблему і такія працэдурны, як плазмаферыз і гемасорбцыя... Я многае спрабавала і кожны раз аказвалася ў проігрышы. Звярнуцца ў дзяржаўную клініку не ўзюляла магчымым... Бо лічыла, што гэта перакрэсліць будучыню раз і назаўсёды... Мо ў мяне не было станючых прыкладаў такіх зваротаў сярод знаёмых... Вельмі важна для залежнага ўсё жыццё ўсведомляць, што ў цябе ёсць праблема. Кажуць, наркатык умее чакаць. Гэта праўда. У мяне

Наркатык робіць усё, каб запуюніць тваё жыццё на сто працэнтаў. Адмовіцца ад наркатыкаў — значыць знайсці нешта такое, што зможаш запуюніць гэтую нішу. Зрабіць гэта ў адзіночку амаль немагчыма...

была спроба працяглага неўжывання. Нібыта штосьці пачынае наладжвацца... Ты пачынаеш забывацца на тое, што ў цябе ёсць праблема... І тут абавязкова з'яўляюцца людзі, якія прапануюць... І адмовіцца... неверагодна цяжка.

Наркатык робіць усё, каб запуюніць тваё жыццё на сто працэнтаў. Адмовіцца ад наркатыкаў — значыць знайсці нешта такое, што зможаш запуюніць гэтую нішу. Зрабіць гэта ў адзіночку амаль немагчыма...

навукова-практычным цэнтрам псіхічнага здароўя? А рэабілітацыя — гэта тое, што неабходна кожнаму, хто жадае пачаць жыццё без наркатыкаў.

У мяжах арганізацыі дзейнічае Цэнтр сацыяльнага суправаджэння. Мы пачынаем абследаваць на ВІЧ і гепатыты, інфекцыі, якія перадаюцца палавым шляхам.

Прымусіць спыніцца можа любая жыццёвая сітуацыя, стрэс, дыягназ, пэўны станючы прыклад — некаму удалося «звязацца», хоць найчасцей нарказалежны пачынае разважана на гэту тэму толькі тады, калі дасягнуў поўнага змацаванняна спустасці... раз, два! — атрымалася. Залежнасць ва ўсіх фарміруецца па-свойму. Кожнаму патрэбны індывідуальны падыход. А значыць,

калькі яны дапамагаюць тым, хто працягвае ўжываць наркатыкі, прадухіліць заражэнне гепатытымі В і С, ВІЧ-інфекцыям.

Мяне ў «Пазыйтуны рух» прывяло «сарфанаане радыё». Людзі, якіх я тут сустрапа, спадбаліліся. Адразу было відаць, што яны не навучыліся праблеме. І я не адчувала з іх боку асуджэння, што нярэдка дэманструюць, напрыклад, урачы.

У мяжах арганізацыі дзейнічае Цэнтр сацыяльнага суправаджэння. Мы пачынаем абследаваць на ВІЧ і гепатыты, інфекцыі, якія перадаюцца палавым шляхам.

Прымусіць спыніцца можа любая жыццёвая сітуацыя, стрэс, дыягназ, пэўны станючы прыклад — некаму удалося «звязацца», хоць найчасцей нарказалежны пачынае разважана на гэту тэму толькі тады, калі дасягнуў поўнага змацаванняна спустасці... раз, два! — атрымалася. Залежнасць ва ўсіх фарміруецца па-свойму. Кожнаму патрэбны індывідуальны падыход. А значыць,

калькі яны дапамагаюць тым, хто працягвае ўжываць наркатыкі, прадухіліць заражэнне гепатытымі В і С, ВІЧ-інфекцыям.

Мяне ў «Пазыйтуны рух» прывяло «сарфанаане радыё». Людзі, якіх я тут сустрапа, спадбаліліся. Адразу было відаць, што яны не навучыліся праблеме. І я не адчувала з іх боку асуджэння, што нярэдка дэманструюць, напрыклад, урачы.

У мяжах арганізацыі дзейнічае Цэнтр сацыяльнага суправаджэння. Мы пачынаем абследаваць на ВІЧ і гепатыты, інфекцыі, якія перадаюцца палавым шляхам.

Прымусіць спыніцца можа любая жыццёвая сітуацыя, стрэс, дыягназ, пэўны станючы прыклад — некаму удалося «звязацца», хоць найчасцей нарказалежны пачынае разважана на гэту тэму толькі тады, калі дасягнуў поўнага змацаванняна спустасці... раз, два! — атрымалася. Залежнасць ва ўсіх фарміруецца па-свойму. Кожнаму патрэбны індывідуальны падыход. А значыць,

калькі яны дапамагаюць тым, хто працягвае ўжываць наркатыкі, прадухіліць заражэнне гепатытымі В і С, ВІЧ-інфекцыям.

Мяне ў «Пазыйтуны рух» прывяло «сарфанаане радыё». Людзі, якіх я тут сустрапа, спадбаліліся. Адразу было відаць, што яны не навучыліся праблеме. І я не адчувала з іх боку асуджэння, што нярэдка дэманструюць, напрыклад, урачы.

У мяжах арганізацыі дзейнічае Цэнтр сацыяльнага суправаджэння. Мы пачынаем абследаваць на ВІЧ і гепатыты, інфекцыі, якія перадаюцца палавым шляхам.

Прымусіць спыніцца можа любая жыццёвая сітуацыя, стрэс, дыягназ, пэўны станючы прыклад — некаму удалося «звязацца», хоць найчасцей нарказалежны пачынае разважана на гэту тэму толькі тады, калі дасягнуў поўнага змацаванняна спустасці... раз, два! — атрымалася. Залежнасць ва ўсіх фарміруецца па-свойму. Кожнаму патрэбны індывідуальны падыход. А значыць,

калькі яны дапамагаюць тым, хто працягвае ўжываць наркатыкі, прадухіліць заражэнне гепатытымі В і С, ВІЧ-інфекцыям.

Мяне ў «Пазыйтуны рух» прывяло «сарфанаане радыё». Людзі, якіх я тут сустрапа, спадбаліліся. Адразу было відаць, што яны не навучыліся праблеме. І я не адчувала з іх боку асуджэння, што нярэдка дэманструюць, напрыклад, урачы.

У мяжах арганізацыі дзейнічае Цэнтр сацыяльнага суправаджэння. Мы пачынаем абследаваць на ВІЧ і гепатыты, інфекцыі, якія перадаюцца палавым шляхам.

Прымусіць спыніцца можа любая жыццёвая сітуацыя, стрэс, дыягназ, пэўны станючы прыклад — некаму удалося «звязацца», хоць найчасцей нарказалежны пачынае разважана на гэту тэму толькі тады, калі дасягнуў поўнага змацаванняна спустасці... раз, два! — атрымалася. Залежнасць ва ўсіх фарміруецца па-свойму. Кожнаму патрэбны індывідуальны падыход. А значыць,

калькі яны дапамагаюць тым, хто працягвае ўжываць наркатыкі, прадухіліць заражэнне гепатытымі В і С, ВІЧ-інфекцыям.

Мяне ў «Пазыйтуны рух» прывяло «сарфанаане радыё». Людзі, якіх я тут сустрапа, спадбаліліся. Адразу было відаць, што яны не навучыліся праблеме. І я не адчувала з іх боку асуджэння, што нярэдка дэманструюць, напрыклад, урачы.

У мяжах арганізацыі дзейнічае Цэнтр сацыяльнага суправаджэння. Мы пачынаем абследаваць на ВІЧ і гепатыты, інфекцыі, якія перадаюцца палавым шляхам.

Прымусіць спыніцца можа любая жыццёвая сітуацыя, стрэс, дыягназ, пэўны станючы прыклад — некаму удалося «звязацца», хоць найчасцей нарказалежны пачынае разважана на гэту тэму толькі тады, калі дасягнуў поўнага змацаванняна спустасці... раз, два! — атрымалася. Залежнасць ва ўсіх фарміруецца па-свойму. Кожнаму патрэбны індывідуальны падыход. А значыць,

калькі яны дапамагаюць тым, хто працягвае ўжываць наркатыкі, прадухіліць заражэнне гепатытымі В і С, ВІЧ-інфекцыям.

Мяне ў «Пазыйтуны рух» прывяло «сарфанаане радыё». Людзі, якіх я тут сустрапа, спадбаліліся. Адразу было відаць, што яны не навучыліся праблеме. І я не адчувала з іх боку асуджэння, што нярэдка дэманструюць, напрыклад, урачы.

У нашай краіне вельмі мала тых, хто адкрывае свой статус нарказалежнага. Нават калі нарказалежны і адважваецца на сустрэчу з журналістам, то пазбягае дакладнасцяў, па якіх можна быць вылічанымі ў сваім акружэнні. Чаму так? Гэта асобнае пытанне. І, вядома, не да іх, залежных... Так што Машу я называю Машай па яе просьбе. І я не ўзгадваю яе ўзрост або інстытут, у якім яна вучылася. У рэшце рэшт, не ў гэтых падрабязнасцях справа. Мая суразмоўца хударлявая, але я не назвала б яе кволай і безабароннай. З самага пачатку лаўлю сябе на думцы, што перада мной вельмі моцны духам чалавек. Маша запальвае цыгарэту... Мы сядзім у сціплым пакойчыку, на дзвярах якога пазначана «Цэнтр сацыяльнага суправаджэння». Маша тут працуе так званым «роўным кансультантам».

— Вядома, я чула само слова «наркатык»... Толькі, як і большасць людзей, думала, што гэта недзе далёка, што гэта ніякі і ніколі не можа быць звязана са мной... Я расла ў добрай сям'і, вучылася ў добрай савецкай школе, па завяршэнні якой мяне напатакала сур'ёзнае пачуццё... Сур'ёзнае! Ну, так тады здавалася... Мясце пазнаёмлілі з хлопцам, старэйшым за мяне. На той момант яму яшчэ не было 30. Акурат перад нашым знамемствам ён выйшаў на волю — «адсядзеў» каля сямі гадоў... Спачатку я звярнула ўвагу на яго неверагодную стомленасць па вечарам. Свой стан ён тлумачыў работай, хоць афіцыйна нідзе не працаваў. Аднойчы ён прыйшоў ў сваёй праблеме — ужыванні наркатычных рэчываў, ледзь не плакаў і, вядома, запуюніў, што на днях усё выправіцца. Я верыла!

Ведзеце, на той час было модна ўжываць наркатыкі. Гэта было чымсьці элітарным. І ў многіх прад-

— Я звярталася да псіхолага, аднак гэтыя людзі з першых слоў падавалі мяне некампетэнтнымі. Цяпер я ведаю, што самі па сабе не вырашаюць праблему і такія працэдурны, як плазмаферыз і гемасорбцыя... Я многае спрабавала і кожны раз аказвалася ў проігрышы. Звярнуцца ў дзяржаўную клініку не ўзюляла магчымым... Бо лічыла, што гэта перакрэсліць будучыню раз і назаўсёды... Мо ў мяне не было станючых прыкладаў такіх зваротаў сярод знаёмых... Вельмі важна для залежнага ўсё жыццё ўсведомляць, што ў цябе ёсць праблема. Кажуць, наркатык умее чакаць. Гэта праўда. У мяне

Наркатык робіць усё, каб запуюніць тваё жыццё на сто працэнтаў. Адмовіцца ад наркатыкаў — значыць знайсці нешта такое, што зможаш запуюніць гэтую нішу. Зрабіць гэта ў адзіночку амаль немагчыма...

была спроба працяглага неўжывання. Нібыта штосьці пачынае наладжвацца... Ты пачынаеш забывацца на тое, што ў цябе ёсць праблема... І тут абавязкова з'яўляюцца людзі, якія прапануюць... І адмовіцца... неверагодна цяжка.

Наркатык робіць усё, каб запуюніць тваё жыццё на сто працэнтаў. Адмовіцца ад наркатыкаў — значыць знайсці нешта такое, што зможаш запуюніць гэтую нішу. Зрабіць гэта ў адзіночку амаль немагчыма...

была спроба працяглага неўжывання. Нібыта штосьці пачынае наладжвацца... Ты пачынаеш забывацца на тое, што ў цябе ёсць праблема... І тут абавязкова з'яўляюцца людзі, якія прапануюць... І адмовіцца... неверагодна цяжка.

Наркатык робіць усё, каб запуюніць тваё жыццё на сто працэнтаў. Адмовіцца ад наркатыкаў — значыць знайсці нешта такое, што зможаш запуюніць гэтую нішу. Зрабіць гэта ў адзіночку амаль немагчыма...

была спроба працяглага неўжывання. Нібыта штосьці пачынае наладжвацца... Ты пачынаеш забывацца на тое, што ў цябе ёсць праблема... І тут абавязкова з'яўляюцца людзі, якія прапануюць... І адмовіцца... неверагодна цяжка.

Наркатык робіць усё, каб запуюніць тваё жыццё на сто працэнтаў. Адмовіцца ад наркатыкаў — значыць знайсці нешта такое, што зможаш запуюніць гэтую нішу. Зрабіць гэта ў адзіночку амаль немагчыма...

была спроба працяглага неўжывання. Нібыта штосьці пачынае наладжвацца... Ты пачынаеш забывацца на тое, што ў цябе ёсць праблема... І тут абавязкова з'яўляюцца людзі, якія прапануюць... І адмовіцца... неверагодна цяжка.

Наркатык робіць усё, каб запуюніць тваё жыццё на сто працэнтаў. Адмовіцца ад наркатыкаў — значыць знайсці нешта такое, што зможаш запуюніць гэтую нішу. Зрабіць гэта ў адзіночку амаль немагчыма...

была спроба працяглага неўжывання. Нібыта штосьці пачынае наладжвацца... Ты пачынаеш забывацца на тое, што ў цябе ёсць праблема... І тут абавязкова з'яўляюцца людзі, якія прапануюць... І адмовіцца... неверагодна цяжка.

Наркатык робіць усё, каб запуюніць тваё жыццё на сто працэнтаў. Адмовіцца ад наркатыкаў — значыць знайсці нешта такое, што зможаш запуюніць гэтую нішу. Зрабіць гэта ў адзіночку амаль немагчыма...

была спроба працяглага неўжывання. Нібыта штосьці пачынае наладжвацца... Ты пачынаеш забывацца на тое, што ў цябе ёсць праблема... І тут абавязкова з'яўляюцца людзі, якія прапануюць... І адмовіцца... неверагодна цяжка.

Наркатык робіць усё, каб запуюніць тваё жыццё на сто працэнтаў. Адмовіцца ад наркатыкаў — значыць знайсці нешта такое, што зможаш запуюніць гэтую нішу. Зрабіць гэта ў адзіночку амаль немагчыма...

была спроба працяглага неўжывання. Нібыта штосьці пачынае наладжвацца... Ты пачынаеш забывацца на тое, што ў цябе ёсць праблема... І тут абавязкова з'яўляюцца людзі, якія прапануюць... І адмовіцца... неверагодна цяжка.

Наркатык робіць усё, каб запуюніць тваё жыццё на сто працэнтаў. Адмовіцца ад наркатыкаў — значыць знайсці нешта такое, што зможаш запуюніць гэтую нішу. Зрабіць гэта ў адзіночку амаль немагчыма...

была спроба працяглага неўжывання. Нібыта штосьці пачынае наладжвацца... Ты пачынаеш забывацца на тое, што ў цябе ёсць праблема... І тут абавязкова з'яўляюцца людзі, якія прапануюць... І адмовіцца... неверагодна цяжка.

Наркатык робіць усё, каб запуюніць тваё жыццё на сто працэнтаў. Адмовіцца ад наркатыкаў — значыць знайсці нешта такое, што зможаш запуюніць гэтую нішу. Зрабіць гэта ў адзіночку амаль немагчыма...

была спроба працяглага неўжывання. Нібыта штосьці пачынае наладжвацца... Ты пачынаеш забывацца на тое, што ў цябе ёсць праблема... І тут абавязкова з'яўляюцца людзі, якія прапануюць... І адмовіцца... неверагодна цяжка.

Наркатык робіць усё, каб запуюніць тваё жыццё на сто працэнтаў. Адмовіцца ад наркатыкаў — значыць знайсці нешта такое, што зможаш запуюніць гэтую нішу. Зрабіць гэта ў адзіночку амаль немагчыма...

была спроба працяглага неўжывання. Нібыта штосьці пачынае наладжвацца... Ты пачынаеш забывацца на тое, што ў цябе ёсць праблема... І тут абавязкова з'яўляюцца людзі, якія прапануюць... І адмовіцца... неверагодна цяжка.

■ Мая залежнасць

«ПЕРШЫ РАЗ НАРКОТЫК УВЁЎ МНЕ МОЙ ХЛОПЕЦ»

У нашай краіне вельмі мала тых, хто адкрывае свой статус нарказалежнага. Нават калі нарказалежны і адважваецца на сустрэчу з журналістам, то пазбягае дакладнасцяў, па якіх можна быць вылічанымі ў сваім акружэнні. Чаму так? Гэта асобнае пытанне. І, вядома, не да іх, залежных... Так што Машу я называю Машай па яе просьбе. І я не ўзгадваю яе ўзрост або інстытут, у якім яна вучылася. У рэшце рэшт, не ў гэтых падрабязнасцях справа. Мая суразмоўца хударлявая, але я не назвала б яе кволай і безабароннай. З самага пачатку лаўлю сябе на думцы, што перада мной вельмі моцны духам чалавек. Маша запальвае цыгарэту... Мы сядзім у сціплым пакойчыку, на дзвярах якога пазначана «Цэнтр сацыяльнага суправаджэння». Маша тут працуе так званым «роўным кансультантам».

— Вядома, я чула само слова «наркатык»... Толькі, як і большасць людзей, думала, што гэта недзе далёка, што гэта ніякі і ніколі не можа быць звязана са мной... Я расла ў добрай сям'і, вучылася ў добрай савецкай школе, па завяршэнні якой мяне напатакала сур'ёзнае пачуццё... Сур'ёзнае! Ну, так тады здавалася... Мясце пазнаёмлілі з хлопцам, старэйшым за мяне. На той момант яму яшчэ не было 30. Акурат перад нашым знамемствам ён выйшаў на волю — «адсядзеў» каля сямі гадоў... Спачатку я звярнула ўвагу на яго неверагодную стомленасць па вечарам. Свой стан ён тлумачыў работай, хоць афіцыйна нідзе не працаваў. Аднойчы ён прыйшоў ў сваёй праблеме — ужыванні наркатычных рэчываў, ледзь не плакаў і, вядома, запуюніў, што на днях усё выправіцца. Я верыла!

Ведзеце, на той час было модна ўжываць наркатыкі. Гэта было чымсьці элітарным. І ў многіх прад-

„ За 10 гадоў у нас не было ніводнага выпадку, каб рабаўнік пракраўся ў кватэру, якая знаходзіцца пад нашай аховай. Самай гучнай раскрытай справай апошніх гадоў было забойства касіра ў букмекерскай канторы. „

АХОВА

ПАД ЗНАКАМ САВЫ

№ 5 (38)

СУМЕСНЫ ВЫПУСК «ЗВЯЗДЫ» І ДЭПАРТАМЕНТА АХОВЫ МУС РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ



„ Апошнім часам жыхары горада просяць абсталяваць сігналазійнай іх лецішча, дамы для загараднага адпачынку. У нас пад наглядом 81 падобны аб'ект. У гэтым выпадку сігнал прыходзіць не толькі на пульт, але і на мабільны тэлефон гаспадара. „

ДАВЕР, АПРАЎДАНЫ ЧАСАМ

Дэпартаменту аховы — 61 год

Нядаўна служба аховы адзначыла сваё прафесійнае свята. За шэсць дзесяцігоддзяў Дэпартамент аховы прайшоў сур'езнае стаўленне, доўгі цярністы шлях, каб стаць самым мабільным падраздзяленнем Міністэрства ўнутраных спраў Беларусі. Грамадзяне краіны дзякуюць яго супрацоўнікам не толькі заважанню свайго матэрыяльнага дабрабыту, але і, без перабольшання, бяспекі свайго жыцця. Сёння служба аховы — гэта рэальная і якасная абарона грамадства ад шматлікіх негатывных праяў часу. Дэпартамент аховы за 61 год гісторыі можна смела лічыць трывалым падмуркам умацавання законнасці і правапарадку.



Напярэдадні свайго дня народзінаў усе падраздзяленні і ўпраўленні актыўна рыхтавалі да значнай даты. Па ўсёй краіне прайшлі ўрачыстыя мерапрыемствы. А самых адданых службцаў запрасілі ў сталіцу, дзе ад начальніка дэпартаменту, палкоўніка міліцыі Вадзіма Сіняўскага атрымалі дзяржаўныя ўзнагароды, ведамасныя граматы і падзякі, а таксама нагрудныя знакі, — як ад Міністэрства ўнутраных спраў, так і ад службы аховы.

На святочным канцэрце Вадзім Іванавіч аддзячыў усім прысутным за важкі ўнёсак у развіццё дэпартаменту. «Дзякуй за штодзённую прафесійную працу, за разуменне чалавечых праблем, пакоўкі стаўлення да даручанай справы кожнага афіцэра, супрацоўніка, служачага, якому б пасадзілі ён ні займаў. Асабліва падзяку выказаў ветэранам службы аховы, якія зрабілі годны ўнёсак у нашу агульную справу і сёння стараюцца перадаць свой багаты досвед новаму пакаленню міліцыянераў».

У Дэпартаменце аховы ветэранам службы надаецца асабліва ўвага. Падчас свята ў актававай зале, іх асабіста павіншваў палкоўнік Вадзім Сіняўскі. Супрацоўнікі выканалі некалькі музыкальных кампазіцый, усім жанчынам падарылі кветкі. Безумоўна, не абышлося без фінансавай падтрымкі былых паслужыўцаў. Вадзім Іванавіч распавёў гасцям пра тое, як функцыянае служба сёння, пра яе тэхнічнае і матэрыяльнае развіццё, пра пераважылі пакаленняў і падзякаваў усім за тое, што яны па-ранейшаму «хварэюць» душой за ратную справу!

Алена ЯРМАЛІНСКАЯ.

■ Наша геаграфія: Маладзечна

1500 КВАТЭР І 55 ІНШЫХ АБ'ЕКТАЎ...

знаходзіцца пад пільным доглядам маладзечанскага аддзела Дэпартаменту аховы Міністэрства ўнутраных спраў Беларусі. Карэспандэнт «Звязды» правёў дзень разам з мясцовымі ахоўнікамі, даведаўся пра тое, якія месцы ў горадзе найбольш актуальныя для выклікаў і якія цікавыя выпадкі падштурхоўваюць людзей усталяваць трывожную сігналазійку.

Акрамя таго, нашы супрацоўнікі ахоўваюць 4 аддзеленыя банкі.

— Дарэчы, 1500 кватэр — гэта вялікая лічба для горада амаль са статысцічным насельніцтвам?

— Гэта сярэдні паказчык па вобласці. Людзі планамерна прыходзяць здаваць кватэру пад ахову. Часта — з-за крадзяжоў у суседзях. Мы прыходзім да іх, дэманструем альбом з фотаздымкамі, расказваем, якім чынам злодзей пранікае ў кватэру. Звычайна іх гэта ўражае, і яны просяць нас усталяваць сігналазійку.

— Дзе звычайна ставяць адчувальныя датчыкі, якія фіксуюць прысутнасць гагосці ў кватэрах?

— На дзвярах. А калі кватэра знаходзіцца на ніжніх паверхах, абсталяваем ёю вокны на кухні, у гасцёўні... Бо рабаўнік можа пралезці праз акно, а дзверы ў прыдні пакой будуць зачынены. У такім выпадку датчыкі, што будзе ўсталяваны на дзвярах, проста яго не «заўважыць». Сёння, між іншым, ужо абсталяваюць кватэры прыборамі, якія не рэагуюць на катую ці сабак. Аднак, злодзей бяцца і

зняць яе з сігналазійкі. Кожны выпадку мы ўспрымаем так, быццам за дзвярыма знаходзіцца златынча.

Цікава, а як на пульт прыходзіць сігнал аб спрацоўцы? «Па сістэме сувязі ён трапляе на вялікі камп'ютар і высвечваецца ў чырвоным радку з надпісам «Трывога!», — тлумачыць Віталь Арлоўскі. — Дзяжурны адкрывае патрэбны аб'ект і высвятляе, дзе спрацавала сігналазійка ў кватэры — на дзвярах ці на акне. Інфармацыя перадаецца групе затрымання, і тады адразу выбывае на аб'ект».

Дзяжурным у маладзечанскім адзеле аховы працуюць выключна жанчыны. Парамі. Адна змена доўжыцца 12 гадзін.

— Мужчыны дзяжурнымі ў нас ніколі не працавалі, — усміхаецца Арлоўскі. — Жанчыны больш падыходзяць да гэтай працы. Яны больш стрыманыя і вельмі адказна ставяцца да сваіх абавязкаў.

Гадзіннік паказвае 18.00. З міліцыянерамі групы затрымання — маладошнікам Віктарам Раманюшкім і прапаршчыкам Аляксандрам Лінокам — мы знаёмімся ўжо ў службовай машыне пасля спрацоўкі сігналазійкі ў адным з жылых памяшканняў. Удзельнікі аддалі праваахоўным органам 24 гады свайго жыцця.

— За дзень кожная група выбывае на спрацоўкі разоў 5, а можа, і больш, — кажа па дарозе лейтэнант Раманюшкі. — Найбольш праблемныя месцы ў нашым горадзе — гэта бары і клубы з ігравымі аўтаматамі. Менавіта там часта адбываюцца бойкі і дрэбныя крадзяжы.

— І вельмі часта ў афіцэнтры здарэння — моладзь, — дадае Аляксандр Лінока. — Яна любіць лёгкую прынаду. Убачыў нехта, што лязьчыць чыйсьці тэлефон, — абавязкова трэба яго сцігнуць. Не ведаюць, напэўна, што ўсё фіксуе камера. Падобная справа раскрываецца вельмі хутка.

За лічаныя хвіліны мы дыздзем да патрэбнага дома. У хуткім часе экіпіраваны ахоўнікі тэлефануюць суседзям і ўваходзяць у асветлены пад'езд. На ішчасце, чарговая спрацоўка аказалася непраўдзівым сігналам.

— Гаспадыня вярнулася з працы і забылася зняць дзверы з сігналазійкі, — усміхаецца Віталь Арлоўскі, правялі прафілактычную размову і адпусцілі жанчыну.

Супрацоўнікі аддзела перадаюць па радыёстанцыі інфармацыю дзяжурнаму і вяртаюцца да аўто. Напярэдзе ў ахоўніку яшчэ дзве гадзіны працоўнай змены. Спадзяёмся, што спакойна...

Тарас ШЧЫРЫ. Фота аўтара.

г. Маладзечна

Каб зразумець значнасць гэтага горада для рэгіёна, дастаткова звычайнай інфармацыі са школьнай праграмы. Калісьці Маладзечна быў сталіцай асобнай вобласці, а цяпер — буйны прамысловы і культурны цэнтр са сваім музыкальным фестывалем і прафесійным тэатрам. Не здзіўляе і тое, што ў горадзе больш за палову стагоддзя працуе аддзел Дэпартаменту аховы.

— Упраўленне пазаведамаснай вартавай аховы пры ўпраўленні ўнутраных спраў Маладзечанскага аблвыканкама стварылі яшчэ ў 1959 годзе, — на шляху да свайго кабінета кажа старшы лейтэнант міліцыі Віталь Арлоўскі, намеснік начальніка маладзечанскага аддзела Дэпартаменту аховы МУС па ідэалагічнай працы і кадравым забеспячэнні. — Апошняе ж перайменаванне адбылося ў 2004-м. З таго часу і маем сучасную назву... Дарэчы, сёння пад нашым кантролем знаходзіцца 1500 кватэр, 55 аб'ектаў, за якімі сочаць нашы ахоўнікі, і 300 іншых кропак, дзе знаходзіцца кнопка трывожнай сігналазійкі.

— Цікава, а якія аб'екты лічацца найбольш важнымі?

— Усе пункты па продажы алкагольных напояў, ювелірных вырабаў, аптэкі, дзе прадаюцца лекі з наркатычным рэчывам, павінны быць абсталяваны сігналазійкай.

— Усе пункты па продажы алкагольных напояў, ювелірных вырабаў, аптэкі, дзе прадаюцца лекі з наркатычным рэчывам, павінны быць абсталяваны сігналазійкай.



«За дзень кожная група выбывае на спрацоўкі разоў 5, а можа, і больш».

За 10 гадоў у нас не было ніводнага выпадку, каб рабаўнік пракраўся ў кватэру, якая знаходзіцца пад нашай аховай. Напэўна, самай гучнай раскрытай справай апошняга часу было забойства касіра ў букмекерскай канторы. Мужчына нанёс жанчынэ некалькі нажавых раненняў, а тая паспела націснуць кнопку сігналазійкі.

Забойцу затрымалі з дапамогай сабакі, які па следзе ішоў за ім паўтара кіламетра. Даволі часта нашы супрацоўнікі затрымліваюць тых, хто паспрабаваў нешта ўкраці ў гандлёвых цэнтрах, прадуктовых крамах. Колькі гадоў таму рабаўнік разбіў шкло ў краме камп'ютарнай тэхнікі. Але ўжо праз 3-4 хвіліны на месца здарэння прыбыў наш наряд і пасляў затрымаў златынча.

Звычайна абыходзіцца бокам кватэры, якія знаходзіцца пад сігналазійкай. Апошнім часам жыхары горада просяць абсталяваць сігналазійкай іх лецішча, дамы для загараднага адпачынку. У нас пад наглядом 81 падобны аб'ект. У гэтым выпадку сігнал прыходзіць не толькі на пульт, але і на мабільны тэлефон гаспадара. Многія даданы таварышчы знаходзяцца за 25-30 кіламетраў ад горада. Гэта даволі далёка, каб паспець гагосці затрымаць. Звычайна дакнік сам едзе на месца і правярае, што там адбылося.

Разам з Віталем Станіслававічам мы ідзем на пульт кіравання, куды і «злятатуюць» ўсе звесткі пра стан ахоўных аб'ектаў.

— «Спрацоўкі» і выклікі адбываюцца штодня, — тлумачыць, заходзячы ў працоўны кабінет, дзе адначасова працуюць дзве дзяжурныя, наш суразмоўца. — У любым выпадку мы абавязаны выехаць, бо не ведаем, хто знаходзіцца ў кватэры: злодзей ці гаспадар, які проста забойўся

Аматары чужых аўто

Група затрымання Вілейскага аддзела Дэпартаменту аховы МУС РБ (міліцыянер-кіроўца Уладзімір Івашкевіч і міліцыянер-кінолаг Андрэй Нарко) несла начное дзяжурства, як раптам паступіла арыенцыроўка: колькі хвілін таму на вуліцы Кастрычніцкай невядомыя выкралі маёмасць з легкавых аўтамабіляў ВА3.

Праз пэўны час ахоўнікі на вуліцы Савецкай звярнулі ўвагу на аўтамабіль «Опель», які стаў недалёка з уключаным святлом у салоне, усе дзверы былі зачынены, а ўнутры нікога не было. Побач стаў «Фальксваген Гольф». Яго дзверы былі расчынены, а з замка запальвання тырчалі правяды. Неўзабаве ўдалося знайсці мікраўтобус. Міліцыянеры пад'ехалі бліжэй, уключылі прабліскавыя маячкі, каб спыніць транспартныя сродкі. Праўда, гора-вадзіцель пайшоў на тэрэн службовага аўтамабіля, і «сукалоць» яго здолела толькі бетонная агароджа гаспадарчай крамы. Згончышч паспрабавалі збегчы, але падрытаваны ахоўнікі вокамгненна затрымалі злматынчаў — 24-гадовага і 18-гадовага жыхароў Мінскай вобласці, адзін з якіх раней ужо чатыры разы быў судзімы.

Па сакрэце пра... злачыства

Не думаў не гадуў 50-гадовы жыхар вёскі Каледзіна, што ў Маладзечанскім раёне, аб тым, якую страшную таямніцу раскрывае яму сусед.

Мужчына прызнаўся, што падчас хатняй сваркі не разлічыў свае сілы і ўдарыў лязом у грудзі сужыцельку. Удар для 39-гадовай жанчыны аказаўся смертным. А для пераканаўчасці «выхавальнік» прывёў суседа на кватэру, каб паказаць, што там нарабіў. Ашаломлены мужчына доўга не думаў і адразу набраў па тэлефоне «102». Праз лічаныя хвіліны на месцы здарэння першым нарадам прыбыла група затрымання Маладзечанскага аддзела Дэпартаменту аховы (міліцыянер-кіроўца, старшыня міліцыі Аляксандр Загорскі і міліцыянер-кінолаг, старшыня міліцыі Дзясніс Буркевіч) са службова-вышукowym сабакам Фейнай. Падазраюча ў кватэры ахоўнікі не знайшлі, але сабака безпамылкова выйшаў на след і прывёў да хлява на дваровай тэрыторыі, дзе і схавалася мужчына. Менавіта там і затрымалі падазраванага. Заведзена крмінальная справа, вядзецца следства.

Наталля СВДУНОВІЧ.



Дзяжурная пульты Жана ЛАПЫЦКА і старшы лейтэнант міліцыі Віталь Арлоўскі.

БЕЗ САБАКІ РАБАЎНІКА ЗЛАВІЦЬ ЦЯЖКА

Яшчэ з дзяцінства ў мяне захавалася памяць пра каляровы мультфільм, дзе сабакі ў касцюмах мушкетэраў вясёлай грамадой змагаюцца супраць зла. Прайдзе колькі часу, і я цалкам змагу пераканацца ў рэальнасці гэтай барацьбы, калі прачытаю пра сабак, якія, нібы сапраўдныя шпікі, ідуць па следзе за злодзеям. Гэта было даўно, а цяпер, марозным лістападаўскім ранкам, я іду да пітомніка барысаўскага аддзела Дэпартаменту аховы, які яшчэ здалёк відае сябе працяглым сабакым брэхам.

«Звяздзе» пра асабліваці пітомніка і яго жыхароў распавялі інспектар-кінолаг, лейтэнант міліцыі Мікалай Арлоўскі і інструктар службовага сабаказнаўства Юрый Гербіс.

«Добрыя лабрадоры і аўчаркі-халерыкі»

— Ведаеце, я ніколі не меў дома сабакі, — пад гарачую гарбаты ў пакой, завешаным вымпеламі з выявамі сабак, кажа Мікалай Арлоўскі. — Аднак гэ-



Юрый Гербіс і яго «вучань» Тэд.

трэніраваныя сабакі, якія на чалавека могуць накінуцца толькі па камандзе пры затрымання злачынца. Сабакі па характары бываюць розныя, але ў нас яны дружалюбныя.

— Мікалай, што з сябе ўяўляў лаў пітомнік?

Лейтэнант міліцыі Мікалай Арлоўскі і адзін з гадаванцаў.



— У адміністрацыйным будынку знаходзіцца наш кабінет з інструктарам па дрэсіроўцы, клас для пад-

рыхтоўкі кінолагаў, якія прыязджаюць да нас на зборы з усёй вобласці. Есць таксама кухня, дзе важатая гатуе стравы для сабак.

На тэрыторыі пітомніка 23 вальеры, у якіх жывуць 17 службовых сабак. Гэта пераважна нямецкай і бельгійскай аўчаркі, якіх яшчэ

ла, а забяспечваем шчанюкамі астатнія. Вось нядаўна аднаго ў Жодзіна прадалі.

Корміць сабак двойчы на дзень. І рацыён у іх — разнастайны. Даём крупы, агародніну, мяса. А тым, хто дапамагае сцерагчы нафтабазу, за шкодныя ўмовы дадаём паўлітра малака.

— Цікава, а якая розніца паміж «бельгійцамі» і «немцамі»?

— Бельгійская аўчарка ніжэйшая за нямецкую ў карку, — тлумачыць Юрый Гербіс. — Яна больш рухавая, любіць гуляцца з мячыкам. Сапраўдны халерыкі! Праўда, яны не вельмі любяць спакойную і ўважлівую працу. Затое ў яе добрая хватка. І, у адрозненне ад нямецкай аўчаркі, яна можа лёгка скокнуць у фортку.

— А як да вас трапілі лабрадоры, якіх многія называюць самымі добрымі сабакамі?

— Бязвыплата. Лабрадоры вельмі добрыя ў дрэсіроўцы, выдатныя ношачы, — працягвае Юрый. — Можна, памятаеце, на тэлевізары паказвалі, як лабрадоры на развалінах шукаюць чалавека? А вось з-за свайго дружалюбнасці яны амаль не падыходзяць для затрымання.

— Усю дрэсуру сабакі ўспрымаюць як элементы гульні?

— Так. З сабакам пачынаюць займацца з чатырохмесячнага ўзросту, ставячы на дарослае харчаванне. Хаця дагэтуль кармілі сухім кормам і пайлі лаком. А з 8 месяцаў яго ўжо можна браць на службу. Зразумела, сабакі падчас навучання могуць капрызіць, напрыклад, нярэдка яны адмаўляюцца выконваць практыкаванні... Але усё роўна іх навучанне — гэта толькі пытанне часу. Кар'ера сабакі ў адзеле аховы доўжыцца да 8 гадоў. Пасля, каб не згубілася, імкнёмся перадаць яго на пасты, прадпрыемствы, у іншыя арганізацыі, дзе наш гадаванец будзе ўжо дапамагаць вартаўнікам.

— Займацца з імі трэба метадам пугі і перніка, — разважае Юрый Гербіс. — Зразумела, пугі ў нас няма, аднак дрэнныя паводзіны павінны карацца, а добрыя — вітацца. Як? Пачастункам ці пагляджаннем па галаве.

— Ці вялікая розніца ў працы паміж «дзяўчынкамі» і «хлопчыкамі»?

— «Дзяўчынка» больш падатлівая да вучобы, адданая гаспадару. «Хлопчык» робіць тое, што захоча. За ім неабходна сачыць і сачыць. А што тычыцца працы, сабака вельмі добра адчувае чалавека, на адлегласці чуюць п'янага, хворага на дыябет.

— І злачынца таксама?

— Сабака вельмі добра рэагуе на неадэкватнага чалавека, рэзкі рух. Што тычыцца здарэння, тут трэба ведаць адно: чым раней кінолаг трапіць на месца злачыства, тым большая верагоднасць таго, што сабака

пойдзе па следзе і знойдзе рабаўніка.

Ад А і да Я

— Між іншым, як вы выбіраеце мянушкі шчанюкаў?

— Кожнаму памёту прысвойваецца імя літары. І ўсім шчанятам неабходна даць мянушкі на адну літару. Напрыклад, на літару «М» у нас ёсць Мірта і Майра. Часам бывае насамрэч складана, прыходзіцца нават у інтэрнэце нешта пашукаць. Аднак найчасцей нас ратуе ўласная фантазія.

— У інтэрнэце вельмі шмат ролікаў пра ахвярэнства, самааданасць сабак.

— Сабакі і сапраўды такія, — кажа Гербіс. — Пра гэта кажуць і прыклады Хаціка, які на чыгуначным вакзале ў Японіі чакаў 9 гадоў свайго памерлага гаспадара, і сенбернара Бары, якому за выра-

таванне 40 чалавек устанавілі ў Парыжы сапраўдны помнік, і гісторыя пра сахалінскіх хаскі, што 11 месяцаў у Антарктыцы чакалі сваіх гаспадароў, якія пакінулі іх там паміраць. Сабакі выжылі дзякуючы таму, што палявалі на пінгвіны і цюленяў. Праз доўгі час яны сустрэлі сваю экспедыцыю...

Падобныя гісторыі сапраўды заворожваюць. А калі бацьчы, як падпапечныя слухаюцца сваіх кінолагаў, вершы ў іх працудзіваць. Тэд, які працуе з інструктарам Юрыем Гербісам, можа не толькі элегантна скокчыць праз плот, пабегчыся па папярэчынне, спець пад гармонік, але і пажартаваць з наштаўнікам. Як толькі Юрый на секунду адцягнуў ад яго ўвагу, магутны Тэдзі нечакана лізнуў гаспадара па ішчасце. Такія ў яго любоў і павага.

Тарас ШЧЫРЫ. Фота аўтара.

г. Барысаў.



На трэніроўцы па затрымання злодзей.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Минский городской территориальный фонд государственного имущества

извещает о проведении открытого аукциона по продаже объекта государственной собственности и права заключения договора аренды земельного участка для обслуживания

31 декабря 2013 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Организатор аукциона: Минский городской территориальный фонд государственного имущества, г. Минск, пр. Независимости, 8, каб. 227, конт. тел. (017) 200 20 89.

На аукцион выставляются:

Table with 2 columns: Сведения о предмете аукциона, Место нахождения недвижимого имущества, Начальная цена предмета аукциона, Размер задатка, срок и порядок его внесения, реквизиты расчетного счета, Продавец недвижимого имущества, Информация о земельном участке для обслуживания продаваемого недвижимого имущества, Характеристика недвижимого имущества, Условия аукциона по продаже недвижимого имущества, Условия, связанные с использованием земельного участка.

Порядок проведения аукциона определен Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности...

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами принимаются по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 8, каб. 227, по рабочим дням с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

К участию в аукционе допускаются: граждане, юридические лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы...

копия договора о совместном участии в аукционе с предъявлением оригинала этого договора;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанных в извещении, с отметкой банка;

копия договора о совместном участии в аукционе с предъявлением оригинала этого договора;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанных в извещении, с отметкой банка;

юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем — копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя...

иностранным юридическим лицом — копию учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения...

иностранцем гражданином или лицом без гражданства — документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

иностранцем гражданином или лицом без гражданства — документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

иностранцем гражданином или лицом без гражданства — документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

иностранцем гражданином или лицом без гражданства — документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

иностранцем гражданином или лицом без гражданства — документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

иностранцем гражданином или лицом без гражданства — документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

Решение о предоставлении расщочки внесения платы за право заключения договора аренды земельного участка принимается Минским горисполкомом в течение 5 рабочих дней со дня получения заявления о предоставлении расщочки.

Расщочка внесения платы за право заключения договора аренды земельного участка предоставляется в порядке, установленном решением Минского горисполкома от 30.04.2009 № 1015 «Об утверждении Инструкции о порядке внесения платы за право заключения договора аренды земельных участков или платы за земельные участки, предоставляемые в частную собственность».

В течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола победителя аукциона (претендент на покупку) обязан внести плату (часть платы — в случае предоставления расщочки ее внесения Минским горисполкомом) за право заключения договора аренды земельного участка, возместить затраты на организацию и проведение аукциона и выкупить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка.

После совершения победителем аукциона (претендентом на покупку) указанных действий и представления организатору аукциона, продавцу и в Минский горисполком копии платежных документов, но не позднее 2 рабочих дней, с ним в установленном порядке в соответствии с условиями аукциона продавцом заключается договор купли-продажи недвижимого имущества.

Денежные средства, полученные от продажи имущества, в течение 30 календарных дней с даты заключения договора купли-продажи перечисляются в доход республиканского бюджета.

Извещение о проведении аукциона размещено на официальных Интернет-порталах Минского городского исполнительного комитета (www.minsk.gov.by) и Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь (www.gki.gov.by).

Осмотр объекта на местности участниками аукциона производится Продавцом.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению

Открытого акционерного общества «Слуцк-Модуль» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже имущества (в комплексе) в составе:

Table with 4 columns: №, Наименование, Инв. №, №, Наименование, Инв. №. Lists various assets like gas balloons, electrical networks, asphalt, etc.

Указанные объекты расположены на земельном участке, площадью 8,4478 га (предоставлен на праве постоянного пользования) с кадастровым номером 624650100001006603, по адресу: Минская область, Слуцкий район, г. Слуцк, ул. 14 Партизан, д. 101. Земельный участок имеет ограничения в использовании: зона санитарной охраны поверхностных и подземных источников водоснабжения хозяйственно-питьевого назначения на площади 8,4478 га.

Начальная цена с НДС — 78 301 044 800 бел. руб. Задаток 5% от начальной цены (3 915 054 000 бел. руб.) перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, УНП 690324015.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Аукцион состоится 30.12.2013 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 27.12.2013 до 16.00 по указанному адресу. Тел.: (8017) 224 61 34, (8029) 102 21 17.

УП «ЖРЭО Центрального района г. Минска» на постоянную работу требуются:

- СПЕЦИАЛИСТЫ (с опытом работы): главный инженер, главный бухгалтер, мастер, начальник цеха, мастер ремонтного участка, инженер-энергетик, паспортист. РАБОЧИЕ: трактористы, водитель автобуса, водитель погрузчика, слесарь-сантехник, кровельщик, маляр, электромонтер, оператор ПЭВМ, диспетчерской службы, оператор ПЭВМ РСЦ2, рабочие по комплексной уборке УП ЖЭС.

Обращаться по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 20А. Тел. (8017) 327 67 52.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ КАПИТАЛЬНЫХ СТРОЕНИЙ

(зданий, сооружений, передаточных устройств и иного имущества), находящихся в собственности ОАО «Могилеврыба», расположенных по адресу: Могилевская обл., Бобруйский р-н, Сычковский с/с, около д. Щатково, пионерский лагерь «Березка» 31 декабря 2013 года

Table with 5 columns: № лота, Предмет аукциона, Начальная цена продажи, Размер задатка, Характеристика объекта, Условия аукциона. Lists various buildings and structures for sale.

Аукцион состоится 31 декабря 2013 года в 10.00 в зале заседаний Могилевского городского исполнительного комитета по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28А. Заявки принимаются ежедневно с 2 декабря 2013 в рабочие дни с 8 до 17 часов по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28А, каб. 407. Последний день приема заявок — 27 декабря 2013 года до 17.00. Заявления, поступившие после указанного срока, не рассматриваются. Заключительная регистрация участников аукциона 31 декабря 2013 года с 9 до 10 часов.

Организатор аукциона — МГ УКП «Центр по приватизации», 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 28А, каб. 407, тел.: 22-21-78, 22-00-89. Продавец: Открытое акционерное общество «Могилеврыба», г. Могилев, Славгородское шоссе, 30А, тел.: 42-58-22, 42-65-86. Площадь земельного участка — 3,0939 га. Для участия в аукционе необходимо в сроки, указанные в извещении, представить в МГ УКП «Центр по приватизации» следующие документы: заявление на участие в аукционе; подписанное с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон; копию платежного поручения либо иного документа о перечислении задатка на расчетный счет МГ УКП «Центр по приватизации» 3012430089016 Дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Могилевской области, МФО 153001739, УНП 700008710.

копия платежного поручения или иного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона; индивидуальным предпринимателем: копия документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя; копия платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона; физическим лицом — копия платежного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона. При подаче заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами и заключением соглашения физическое лицо, индивидуальный предприниматель предъявляют организатору аукциона документ, удостоверяющий личность; представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет организатору аукциона оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица), документ, удостоверяющий личность. После регистрации организатором аукциона заявления на участие в нем со всеми необходимыми документами

лицо, желающее принять участие в аукционе, расписывается в журнале регистрации, после чего такое лицо считается допущенным к участию в аукционе. Лицу, допущенному к участию в аукционе, организатор аукциона выдает билет участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано, и перед началом аукциона уведомляет его об утвержденных затратах на организацию и проведение аукциона, порядке и сроках их возмещения. Перед началом аукциона организатор аукциона проводит заключительную регистрацию лиц, допущенных к участию в аукционе. Заключительная регистрация представляет собой замену организатором аукциона билетов участников аукциона на аукционные номера, под которыми участники аукциона будут участвовать в аукционе. После проведения аукциона участники аукциона обязаны вернуть эти номера организатору аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано, и перед началом аукциона уведомляет его об утвержденных затратах на организацию и проведение аукциона, порядке и сроках их возмещения. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе аукциона наивысшую цену. В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником аукциона либо для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов (далее — лицо, приравненное к победителю аукциона). Победителем аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) приобретает право заключения договора

купи-продажи после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона. Договор купли-продажи заключается продавцом и победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в течение 5 календарных дней со дня проведения аукциона и подписания протокола аукциона. Оплата стоимости приобретенного на аукционе предмета аукциона осуществляется победителем (лицом, приравненным к победителю) аукциона в белорусских рублях в установленном порядке с расщочкой платежа до трех месяцев. С объектами можно ознакомиться ежедневно в рабочие дни с 8 до 17 часов. В предусмотренных законодательством случаях уплачивается штраф в течение месяца организатору аукциона в размере 100 базовых величин: победителем аукциона в случае: не подписания протокола о результатах аукциона, не возмещения организатору аукциона суммы затрат на организацию и проведение аукциона, не подписания договора купли-продажи; лицом, приравненным к победителю аукциона — в случае его отказа (уклонения) от возмещения затрат на организацию и проведение аукциона и (или) подписания договора купли-продажи; участниками аукциона, отказавшимися объяснить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным. Контактные телефоны организатора аукциона для уточнения и получения дополнительной информации: г. Могилев (0222) 22-21-78, 22-00-89.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Спецремонт» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже одним лотом объектов недвижимого имущества,

расположенных по адресу: Республика Беларусь, Брестская область, г. Брест, ул. Я. Купалы, д. 120/2; 120А/2; 120А/3, в составе: изолированное помещение № 1, об. пл. 22,3 кв.м, инвентарный номер 100/D-85370; изолированное помещение № 3, об. пл. 72,5 кв.м, инвентарный номер 100/D-85372; изолированное помещение № 4, об. пл. 25,0 кв.м, инвентарный номер 100/D-85373; гараж, об. пл. 66 кв.м, инвентарный номер 100/C-46043; склад из сборного металла, об. пл. 426,9 кв.м, инвентарный номер 100/C-73906 (в т.ч. составные части и принадлежности: проезды и площадки, подкрановый путь, забор железобетонный, внемплощадочные кабельные линии электропередачи); сборно-разборное помещение, об. пл. 327,8 кв.м, инвентарный номер 100/C-73905.

Начальная цена с НДС — 1 849 845 600 бел. руб. Для обслуживания гаража, сборно-разборного помещения, склада из сборного металла, продавцу на праве аренды по 05.09.2112 г. предоставлен земельный участок пл. 0,3177 га.

Задаток 10% от начальной цены перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012343260016; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) — 3012343265044; в российских рублях (RUB) — 3012343265028; в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, а также определения лица, выигравшего аукцион, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Аукцион состоится 31.12.2013 в 15.00 по адресу: г. Минск, Бетонный проезд, 17. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 30.12.2013 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703. Тел.: +375 17 280 36 37; 8029 183 69 71. E-mail: auction@cpo.by.

Открытое акционерное общество «Брестский КСМ» (г. Брест, ул. Годзевского, 28, УНП 200295303) уведомляет кредиторов об уменьшении уставного фонда. Уставной фонд общества составляет 5084100000 белорусских рублей.

ШВАБСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

Логойского района Минской области

30 декабря 2013 года в 10.00

проводит открытый аукцион

по продаже земельных участков

в частную собственность граждан

Республики Беларусь для строительства и обслуживания жилого дома

Table with 6 columns: № лота, Адрес земельного участка, Площадь, Расходы на подготовку документов, Начальная цена (рублей), Задаток (рублей). Lists land parcels for sale.

Задаток перечисляется на р/с № 3600619161107, ЦБУ № 611 филиала УНП 500, Минское управление ОАО «АСБ Беларусбанк», код 601 г. Логойска, УНП 600181592, ОКПО 04431636, код банка 4901 Швабский сельский исполнительный комитет. Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения о результатах аукциона внести плату за земельный участок, возместить расходы, связанные с подготовкой документации и земельными участками.

Аукцион состоится 30 декабря 2013 года в 10.00 по адресу: Минская область, Логойский район, д. Швабы, ул. Парковая, д. 26. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 23 декабря 2013 года включительно.

Контактные телефоны: 8 (01774) 59 1 35, 59 2 35, 8(029)107 16 17. Наш сайт в интернете: Logoyisk.gov.by.

СНЕЖАНЬ ЗІМУ ПАЧЫНАЕ...

Па гарызанталі: 1. Штучнае затрыманне снегу на палях. 9. Вялікі цюбік. 10. Камандная спартыўная гульня з гранітным снарадам на ледазійнай пляцоўцы. 11. Горад у Расіі, дзе ў лютым 2014 года пройдуць Зімовыя Алімпійскія гульні. 12. Урач, які лечыць у бальніцы, клініцы. 13. Сухі снежань — сухая вясна, сухое ... (прыкм.). 15. Рачная даліна ў гарах, апрацаваная горна-далінным ледавіком. 16. ... — эір. Слаборніцтва, на якім лыжнік скача з вялікага трампліна, выконваючы ў палёце трукі. 17. У бослей санкі з рулявым кіраваннем. 18. Месяца, дзе ставяцца фігуры падчас гульні ў гарадзі. 19. Снежань зіму пачынае, а ... канчае (прыкм.). 22. Скачок у фігурным катанні; з'яўляецца другім па складанасці пасля акселя. 23. Умоўны графічны знак для запісу гукаў музыкі. 24. Прывятак беларускага народнага календара; адзначаўся 4 снежня. («... прыйшоў — зіму прынясла» (прыкм.). 30. Частка свету. 31. Магутны пракаты стан. 32. Сталіца заходнеўрапейскай краіны, дзе ў 1882 годзе адбылося першае спаборніцтва па фігурным катанні сярод мужчын. 33. Збіранне калекцыі.

Па вертыкалі: 2. «... запаліцца, \Пад санямі шум». З верша Я.Купалы «Зімовая ноч». 3. Дэталь хадавога механізма гадзінніка. 4. Кантрольны лісток на атрыманне чаго-небудзь. 5. Расплаўленая маса ў глыбінях Зямлі. 6. Інертны газ. 7. Кубак ... — Легендарны трафей, за які змагаюцца каманды Нацыянальнай хакейнай лігі. 8. Буйны горад у ЗША, дзе ў 1938 годзе з'явіўся першы ў свеце Палац спорту на 15 тысяч месцаў. 14. Карэны вярхоў Афганістана. 15. Санкі без палозга, якія выкарыстоўваліся індзейцамі Паўночнай Амерыкі. 20. Хуткасны спуск на лыжах з гары па зададзеным складаным маршруце. 21. Абледзяленая скарынка на паверхні снегу. 25. Дудачка або свісток, прылада палюўнага. 26. «Замкнула ... свой яшчэ адзін круг, \Другі зачынае». З верша Я.Коласа «Ноч пад Новым год». 27. Нараст ад гарэзны. 28. «Зноў ... паспала \снежныя кілімы». З пэзмы П.Труса «Дзясяты падмурак». 29. Цэнтр якой-небудзь дзейнасці (перан.).

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ. г. Дзяржынск.

ПРАВЕРЬЦЕ, КАЛІ ПЛАСКА, АДКАЗІ
 Па гарызанталі: 1. Снежань. 2. Снежань. 3. Снежань. 4. Снежань. 5. Снежань. 6. Снежань. 7. Снежань. 8. Снежань. 9. Снежань. 10. Снежань. 11. Снежань. 12. Снежань. 13. Снежань. 14. Снежань. 15. Снежань. 16. Снежань. 17. Снежань. 18. Снежань. 19. Снежань. 20. Снежань. 21. Снежань. 22. Снежань. 23. Снежань. 24. Снежань. 25. Снежань. 26. Снежань. 27. Снежань. 28. Снежань. 29. Снежань. 30. Снежань. 31. Снежань. 32. Снежань. 33. Снежань.

З днём нараджэння, з юбілеем шчыра віншую **Таццяну Васільеўну КАСІНСКУЮ** з Мінска!
 Жадаю быць заўжды багатай —
 Багатай шчасцем і спакоем,
 Здароўем, радасцю ў сямі,
 Сябрамі вернымі, любую...
 І ўсім прыгожым на зямлі!
Валянціна.

Усходні гараскол на наступны тыдзень

АВЕН. Самае галоўнае — рэалізацыя уласных магчымасцяў. На працы пачынаецца творчая паласа. Падтрымка можа прыйсці і з боку калег, і ад старонніх людзей. Можача напоўніць свой багаж ведаў, паспяхова заваюючы інтэлектуальныя вышыні, калі прагоніце спадарыню ляноту. Захоўвайце душэўную раўнавагу. Сканцэнтруйцеся на новых творчых ідэях.

ЦЯЛЕЦ. Не выключана, што ваша актыўнасць будзе трохі абмежавана па аб'ектыўных прычынах. Не пльвіце супраць плыні, трымайцеся часова другіх роляў — менавіта гэтая тактыка прывядзе вас да найлепшага выніку. У суботу будзеце асяражымі, бо магчыма паступленне наўмысна скажонай інфармацыі. Сама ўзраце актыўнасць надбаразычліва і канкурэнтна.

БЛІЗНЯТЫ. Ваш пераможны наступ на кар'ернай ніве працягнецца з павоеннай сілай, хоць зусім нядаўна вы не маглі і марыць пра такі вялікі фронт работ і аб такіх пайнамоцтвах. Але каб не апынуцца ў стане выцвістага лімона, паспрабуйце прытрымлівацца філасофскіх поглядаў на падзеі, дадаўце трохі фаталізму: што павінна — тое і здарыцца.

РАК. Тыдзень будзе напоўнены разнастайнымі падзеямі. Паспрабуйце быць вельмі сабранымі, пунктуальнымі і ўважлівымі. Нягледзячы на вашу добрасумленнасць, можаце дапусціць сур'ёзную памылку, якую потым будзе вельмі складана выправіць, так што пры самых нязначных сумневах праверайце ўсё яшчэ раз.

ЛЕЎ. Першая палова тыдня акажацца больш прадуктыўнай, чым другая, таму ўсе важныя справы лепш планаваць на пачатку тыдня. Паспрабуйце адэкватна сумяраць свае сілы: цяпер не лепшы час для подзвігаў. Лепш зрабіць менш, але якасна. Паездкі лепш адкласці, а калі гэта немагчыма — будзьце вельмі асяражымі. Тыдзень спрыяльны для творчых заняткаў.

ДЗЕВА. Тыдзень абячае стаць выключна ўдалым. На працы пачынаюць ажыццяўляцца даўно задуманыя праекты. Ваша ўменне хутка ўнікаць у сітуацыю і браць яе пад кантроль выкліча ўсеагульнае непадробнае захапленне. Паспрабуйце раскрыць свае ўнікальныя таленты, асабліва ў сферы зносінаў.

ШАЛІ. У любой сітуацыі не губляйце галавы, кантралюйце свае эмоцыі. За гэты час вы здольныя

многае змяніць, прычым ад вас не запатрабуецца ніякіх звышмагутных высілкаў, а ад завершанасці ў справах вы самі адчуеце глыбокае задавальненне. Аўторак і серада — ідэальныя дні для таго, каб заняцца падрыхтоўкай і рэалізацыяй сур'ёзных планаў. Асабліва цікавыя ідэі прыйдуць да вас у пятніцу. Паспрабуйце запісаць іх, каб не выпусціць з-пад увагі малаважных, на першы погляд, дэталяў.

СКАРПІЁН. Тыдзень спрыяе павядзенню некаторых вынікаў. Не шкадуйце аб згубленых магчымасцях. Цалкам верагодна, што вы самі не вельмі правільна ацэньваеце сітуацыю. Змяніць мінулае магчыма, толькі змяніўшы да яго сваё стаўленне. Прыслухайцеся да ўнутранага голасу. Надаўце больш увагі дзеям: ім неабходны вашы парады і спадгада.

СТРАЛЕЦ. Вы будзеце надзвычай ахвотныя да працы, хоць самы час злёгка астудзіць стараннасць і рэальна разлічыце свае сілы. Вы можаце не сумнявацца ў надзеянасці і шчырасці дзелавых партнёраў. Арыентуйцеся на іх — гэта прынясе жаданыя поспехі. Паспрабуйце не спазняцца, выконваць узятыя на сябе абавязальствы і захоўваць пунктуальнасць.

КАЗЯРОГ. Выдатны час для вырашэння пытанняў, якія дагтуль выклікалі пэўныя цяжкасці. Сопех суправаджае вас у прыняцці адказных рашэнняў. Новая падзея, якая адбудзецца на працы, адцягнуць вас ад сумных думак і падораць зарад аптымізму. Падумайце пра павышэнне свайго прафесійнага ўзроўню. Прыміце запрашэнне старых сяброў: яно вельмі важна для вас.

ВАДАЛЕЙ. Тыдзень няпросты. Дзелавая напружка можа стварыць некаторую напружанасць, пачынаючы з чацвярга. Пры ўсім жаданні лічыць сябе самым разумным, прадбачлівым і акуратным цяпер не варта. Вы абавязкова пра штосьці забудзецеся, і толькі павышаная пільнасць дазволіць працягнуць гэты тыдзень без страт. Не даводзіце сітуацыю да кропкі кіпення.

РЫБЫ. Вам неабходны свежы погляд на актуальныя падзеі. Калі вы не дадзіце сабе як след адпачыць, то можаце сутыкнуцца са стомленасцю і стрэсамі. Зрэшты, апошнія магчымыя і на адпачынку. Давядзецца папрасіць дапамогі — у адзіноце тут не справіцца. Імкніцеся выкарыстоўваць любую магчымасць для аднаўлення энергетычнага патэнцыялу.

Помніць, шанаваць, ганарыцца

Пра партызанаў

Песня была святланоснай спадарожніцай і сяброўкай партызанаў. Яны спявалі на прывалах і стаянках, у час паходаў і рэйдаў. Любімыя мелодыі сцвяжалі і прасвятлялі мужных змагароў, а пэўныя тэксты напаялі іх душы ўпэўненасцю і святой верою ў перамогу. І пасля заканчэння ваяўніц падзей партызанамі і салдацкія песні прадаўжалі доўга гукаць на вечарынах і бяседках, пры сустрэчах баявых сяброў...

Актыўны збірнік і прапагандыст нацыянальнага фальклору Генадзь Цітовіч у 1946 годзе ў мястэчку Цімкавічы Капыльскага раёна занатаваў вакальны твор, што нагадаў нізку прыпевак. Мясцовыя дзяўчаты, якія пазнаёмілі фальклорыста з роднымі песнямі, з павагаю называлі яго «Пра партызанаў».

Народнай песняй «Пра партызанаў» сябры і калегі віншуюць з юбілеем Таццяну Падальку, вядомую журналістку і даследчыцу партызанскага руху на Беларусі.

Неба ўсё закрылі хмары,
 Падмаецца туман.
 Сабіраюцца атрады
 Беларускай партызан.

Эшалоны гукацелі,
 Многа стукала калёс.
 Партызаны наляцелі,
 Усё пуцілі пад адкос.

Снег растаяў, снег растаяў,
 Прыбыло ў раць вады.
 Занімаюць партызаны
 Вёскі, сёлы, гарады.

Паглядзіце з моста ў рэчку,
 Там вада кіпіць, бурліць.
 Бяць фашыстаў партызаны,
 Да канца іх будуць біць.

Паглядзіце з моста ў рэчку,
 Як вада хвалюецца.
 На герояў-партызанаў
 Увесь народ любуюецца.

Апошнія два радкі кожнай
 страфы паўтараюцца.

Падрыхтаваў
 Міхась ШАВЫРКІН

НЕСПРЫЯЛЬНЫЯ ДНІ І ГАДЗІНЫ Ў СНЕЖНІ

2, панядзелак, 3.30–8.30	17, аўторак, 11.30–20.30
4, серада, 5.30–9.00	20, пятніца, 6.30–9.00
6, пятніца, 7.30–9.00	22, нядзеля, 15.30–21.30
7, субота, 14.00–24.00	25, серада, 6.00–8.30
8, нядзеля, 0.00–10.30	27, пятніца, 13.00–16.00
10, аўторак, 8.30–15.00	29, нядзеля, 16.00–19.30
12, чацвер, 17.30–22.30	30, панядзелак, 13.30–24.00
15, нядзеля, 5.00–8.30	31, аўторак, 0.00–20.00

СЁННЯ

Месяц
 Маладзік 3 снежня.
 Месяц у сусор'і Скарпіёна.

Імяныны
 Пр. Лазара, Міхаіла, Нікана, Рыгора, Сяргея.
 К. Канстанцін, Маўры, Юстыны, Андрэя, Канстанціна, Людаслава.

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	9.03	16.53	7.50
Віцебск	9.00	16.36	7.36
Магілёў	8.53	16.43	7.50
Гомель	8.42	16.47	8.05
Гродна	9.17	17.09	7.52
Брэст	9.10	17.18	8.08



ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

Абзначэнні:
 — няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
 — невялікія геамагнітныя узрушэнні
 — слабая геамагнітная бура

ВІЦЕБСК 742мм рт.ст. -2.0°C -1..+1°C	ГРОДНА 749мм рт.ст. 0..+2°C +1..+3°C	МІНСК 737мм рт.ст. -1..+1°C 0..+2°C	МАГІЛЁЎ 741мм рт.ст. 0..+2°C
БРЭСТ 751мм рт.ст. +1..+3°C +2..+4°C	ГОМЕЛЬ 747мм рт.ст. 0..+2°C +1..+3°C	ВАРШАВА +2..+4°C	КІЕЎ +1..+3°C
РЫГА +3..+5°C	МАСКВА -1..+1°C	С.ПЕЦЯРБУРГ 0..+2°C	

...у суседзях

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ЧАСТУЦЕСЯ!

Салата з апельсынамі
Спатрэбіцца: грукта курына — 1 шт., вьндліна — 300 г, яблык (з кіслінкай) — 2 шт., перац балгарскі (чырволага колеру, тады салата выглядае больш прыгожа) — 1 шт., апельсыны — 2 шт., маянэз.
 Курыную грукту адварыць, дробна парэзаць. Апельсыны пачысціць, выдаліць прожкілі і парэзаць буйнымі кавалачкамі. Лепш спачатку змяшаць курыцу і апельсыны, каб курыца ўвабрала сок. Вьндліну і балгарскі перац парэзаць кубікамі. Яблык парэзаць саломкай. Дадаць маянэз і перамяшаць.

Скумбрыя ў кашушку
Спатрэбіцца: скумбрыя — 2 шт., мята — 1 пуч., лімон, алей, цыбуля рэпчатая (буйная) — 1 шт., цукар — 1 ст.л., соевы соус (на смак), соль.
 Скумбрыю вытрыбушыць і выдаліць галаву. Пасаліць звонку і ўнутры. Выціснуць ўнутр трохі лімона і пакласці ў кожную тушку паўкольца лімона і зеляніну мяты. Буйную цыбуліну парэзаць паўколыцамі. Выкладзіць на разарэзную з алеем патыльню. Пасыпаць цукарам і, памешваючы, смажыць. Затым дадаць соевы соус і працягваць смажыць да празрысціцы цыбулі. Вадакца павінна амаль выкіпець. У фольгу загортаем рыбу такім чынам, каб цыбуля ахутвала яе звонку. Ставім у разарэзную да 180–200 °C духоўку на 30–40 хвілін.

Міндальныя бісковіцы з какавай
Спатрэбіцца: масла сметанковае (пакаёвай тэмпературы) — 100 г, цукар — 1 шклянкі, яйка — 2 шт., кава распушчальная — 1 ч.л., вада — 2 ст.л., мука — 2,5 шклянкі, разрыхляльнік цеста — 1,5 ч.л., соль — у тры пальчы, какава-парашок — 3 ст.л. міндаль (цэлы) — 200 г.
 Злучыце масла і цукар і ўзбіце на сярэдняй хуткасці міксерам да крэмавага стану. Дадаць яйкі, добра ўзбіваючы пасля кожнага. Каву распушціце ў 2 ст.л. вады, дадаўце да яек і ўзбіце. Злучыце муку, разрыхляльнік, соль і какаву, змяшайце. Дадаўце муку да яечна-какавай сумесі і на маленькай хуткасці змяшайце міксерам да аднастайнасці. Дадаўце міндаль. Цеста падзяліце на 2 часткі і зрабіце рулеткі памерам 22x5 см. Бляху трэба крыху змазаць алеем. Выпякайце рулеткі 30 хвілін пры 180 °C. Дайце астыць 5 хвілін на блясе, потым — астыць цалкам на рашотцы. Рулет разрэжце на палоскі шырынёй 2 см і адпраўце ў духоўку на 5 хвілін, перавярнуць і выпякайце яшчэ 5–6 хвілін або больш, каму як падабаецца.

Чысты дом
Як адмыць фільтр вышэжкі
 Вазьміце вялікую каструлю па памеры фільтраў вышэжкі, напоўніце вадою і даведзіце яе да кіпення. Паступова дадаўце ў ваду 0,5 кубка звычайнай соды, усьпяваючы яе павольна па чайнай лыжцы. Апусціце фільтры ў кіпячую ваду, тлушч і бруд будуча растаўрацца вельмі хутка. Пра некалькі хвілін зніміце каструлю з агню. Для вельмі брудных фільтраў паўтарыце працэдуру з новай вадою.
 Калі тлушч не зьмешоў цалкам, то сьпэцыяльныя фільтры ў гарачую ваду з нашатырным спіртам (0,5 шклянкі нашатыру на 3,5 літра вады). Абавязкова адчыніце ў кухні вокны і выкарыстоўвайце маску, каб абараніцца ад моцнага паху нашатыру.

Умелыя рукі
Вокладка для электроннай «чыталкі»
 Многія людзі ў сучасным свеце ўсё часцей карыстаюцца рознымі прыладамі для чытання кніг. Але некаторых зусім не задавальняюць тактыльныя адчуванні ад электроннай «чыталкі».
 Паспрабуйце зрабіць яе крыху больш падобнай на кнігу. Важна выбраць правільны памер вокладкі для «чыталкі»: даўжыня і шырыня яе павінна быць крыху больш, чым у «рыдара»; выкарыстоўвайце непаўтэрніую кнігу, якую можна разарэзаць — вокладка не павінна быць пашкоджанай. Здымаем цвёрдую вокладку кнігі, акуратна разарэзаўшы ўнутраныя першую і апошнюю старонкі. Дзіркакалам прабіваем 2 адтуліны для гумкі. Вызразаем кавалек лямцы па памерах кнігі і наклеіваем яго ўнутр вокладкі. Выкарыстоўваем дзіркакол яшчэ раз і прабіваем лямцу праз адтуліны устаўляем гумку. Злучаем канцы гумкі, каб яна была ў нацягнутым стане, і склеіваем або шываем іх. Мацуем некалькі ліпучак на заднім баку рыдара і акуратна прымацоўваем яго да лямцы на вокладцы. Ліпучкі можна потым лёгка зняць, калі захочаце нешта памяняць.

УСМІХНЕМСЯ

— Любая, я ляцёў да цябе на крылах каханні!
 — Тры дні?
 — Ветрам зносіла...

Завяла ката... Цяпер здзіўлюся: ён вечна топчача калі халадзільніка, з дзелавым выглядкам валецка на канале, гуляе па бабах, часам гарлапаніць, не любіць маіх сябровак і вельмі баіцца пыласоса.
Вось, такое адчуванне, што я зноў замуж выйшла!
 — Цікавы ў цябе прас.
 — Та-а-а! Электрычны, Кітай, канец XX стагоддзя, дынастыя Дзэнь.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ** Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), В.КЛЮЧНІК (намеснік галоўнага рэдактара), А.КІЛЯШЧУК, С.ПРОТАС (першы намеснік дырэктара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А.АЛЕАНСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШК, Л.ЦІХОШЫН.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыйны — 287 18 64, падпіскі і распушчальныя — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказны за вышук дадаткаў: «Чыроня змена» — 292 44 12; «Мясцовае самкіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; Бухгалтары: 287 18 81.

<http://www.zviazda.by>; ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by, e-mail: reklama@zviazda.minsk.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падобі і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца сурэдкам з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрэдаваныя ёй пэсымы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адрэдаваныя змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прапрыеце «Вывацтва «Беларускі Дом друку». ПД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 22.434. Індэкс 63850. Зак. № 5058.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
 29 лістапада 2013 года.